

เอกสารวิชาการ

เรื่อง

แผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่

ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

(พ.ศ. 2566 - 2570)

โดย

นายปวเรศ รัฐขจร

นักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 15

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ใบรับรองเอกสารวิชาการ
นักศึกษาหลักสูตรนักรัฐศาสตร์ รุ่นที่ ๑๕
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

เรื่อง แผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
ผู้จัดทำ นายปวเรศ รัฐขจร
ได้ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อ วันที่ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

พล.ต.

(ประเทือง ปิยะกะโพธิ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

พล.ต.

(ประเทือง ปิยะกะโพธิ์)
ผอ.ศศย.สปท./ผอ.หลักสูตร

บทคัดย่อ

รายงานส่วนบุคคลฉบับนี้เป็นการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570) มีวัตถุประสงค์ได้แก่ (1) เพื่อวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT Analysis) , TOWS Matrix , McKinsey 7-s Framework และ C- PEST Analysis ที่มีผลต่อแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570) (2) เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570) และ (3) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) สู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยใช้เครื่องมือ PESTEL analysis ในการตรวจสอบและวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายนอก และ McKinsey 7's Framework ในการตรวจสอบและวิเคราะห์สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์ เพื่อหาประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ด้วย TOWS Matrix โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาระหว่างเดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565

จากการศึกษา ตรวจสอบและวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายนอก และสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พบว่า การบริหารงานเชิงพื้นที่ของประเทศไทยเผชิญกับความท้าทายจากภัยคุกคามภายนอก เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สังคมผู้สูงอายุ ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาความยากจนที่เพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและปัญหาอาชญากรรมที่หลากหลายเพิ่มขึ้น ในขณะที่สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ก็ยังมีข้อจำกัดในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทฯ เช่น การขาดการกำหนดนโยบายเชิงรุก ขาดการบูรณาการการบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในพื้นที่ การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ไปสู่ผู้ปฏิบัติยังขาดความชัดเจน อย่างไรก็ตาม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่เป็นหน่วยงานที่พัฒนายุทธศาสตร์และแปลงนโยบายของกระทรวงมหาดไทยเป็นแผนปฏิบัติการ จัดสรรทรัพยากรและบริหารราชการทั่วไปของกระทรวงมหาดไทย การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยและอำนวยความเป็นธรรม และการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารราชการส่วนภูมิภาค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และแผนระดับต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมีตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ในด้าน จุดแข็งและโอกาส ซึ่งถือว่าเป็น “Stars (เอื้อและแข็ง)” แสดงให้เห็นว่าองค์กรโดยภาพรวมส่วนใหญ่ มีปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส และมีปัจจัยภายในที่แข็ง เป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมสูง เมื่อองค์กร มีสถานภาพเป็น Stars ให้กำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive) ต้องรักษาความเป็น Stars ให้ยืนยงต่อไป และพัฒนางานต่อยอด ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงเสนอแผนปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570) ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ (ENDs) “เป็นองค์กร สมรรถนะสูงในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่” มีประเด็นยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ (WAYS) ประกอบด้วย 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) การบูรณาการและขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ (2) การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานเชิงพื้นที่ให้มีผลสัมฤทธิ์สูงและ (3) การพัฒนาองค์กรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และ 10 กลยุทธ์ โดยยกตัวอย่างแผนงาน/โครงการ (MEANs) จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ (2) โครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชนในระดับพื้นที่/นโยบาย ของรัฐบาล และ (3) โครงการยกระดับพัฒนางานศูนย์ดำรงธรรมอัจฉริยะและสนับสนุนการดำเนินงาน ของศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย

การศึกษานี้ สามารถสรุปข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำแผนปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) ไปใช้สู่การปฏิบัติ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ดังนี้ (1) การกำหนดนโยบายและภารกิจสำคัญของ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2) การถ่ายทอดแผนปฏิบัติราชการให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบ (3) การถ่ายทอดแผนปฏิบัติราชการผ่านการจัดทำแผน การจัดทำงบประมาณ และการดำเนินงาน ด้านทรัพยากรบุคคล (4) การพัฒนาระบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ (5) การเชื่อมโยงและสนับสนุนระบบการติดตามและประเมินผลต่าง ๆ ในระดับชาติ (6) การบริหาร ผลการปฏิบัติงาน และ (7) การทบทวน และปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับบริบท ที่เปลี่ยนแปลงไป

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ มาตรา 51 กำหนดว่า การใดที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐตามหมวดนี้ ถ้าการนั้น เป็นการทำให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรง ย่อมเป็นสิทธิของประชาชนและชุมชนที่จะติดตาม และเร่งรัด ให้รัฐดำเนินการ รวมตลอดทั้งการฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดให้ประชาชน หรือชุมชน ได้รับประโยชน์นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา 65 กำหนดให้รัฐมี ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยในฐานะ หน่วยงานหลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ จึงจัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อให้ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อรัฐสภา แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) และบริบทที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

ผู้ศึกษาจึงได้จัดทำรายงานการศึกษาระดับนี้ ในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยใช้ กระบวนการในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกด้วยเครื่องมือการวิเคราะห์ ได้แก่ PESTEL McKinsey 7's SWOT analysis และ TOWS Matrix ตลอดจนหลักวิชาการในการกำหนดเป้าหมาย ทางยุทธศาสตร์/วิสัยทัศน์ (ENDS) กลยุทธ์ในการดำเนินการ/ประเด็นยุทธศาสตร์ (WAYS) และมาตรการ หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง/แผนงาน/โครงการ (MEANS) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบ แผนการดำเนินงาน งบประมาณ ประเภทของงบประมาณ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์/แผน/นโยบายระดับชาติ รวมถึงตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีความสำคัญในการกำหนดทิศทางการทำงานของสำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรสมรรถนะสูงในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา ในระดับพื้นที่” อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ คณาจารย์และบุคลากรทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้บริหารกระทรวงมหาดไทยทุกท่านที่ให้โอกาสในการพัฒนาทักษะความรู้ และขอขอบคุณ นักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 15 ทุกท่านที่ร่วมกันขับเคลื่อนรุ่นไปสู่ความสำเร็จและเป็นเครือข่ายการทำงานในอนาคต ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานนี้จะเป็นประโยชน์ต่อขับเคลื่อน การทำงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยให้เกิดการบริหารงานเชิงพื้นที่ การพัฒนาและแก้ไข ปัญหาของประชาชนและประเทศไทยให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

นายปวเรศ รัฐจร

นักศึกษาหลักสูตรนักยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 15

20 พฤษภาคม 2565

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญแผนภาพ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	7
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	8
1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา	8
1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา	10
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์	11
2.1 สภาวะแวดล้อมภายนอก	11
2.2 สภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร.....	23
2.3 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (STRATEGIC ANALYSIS, FORESIGHT, SWOT,TOWS,etc)	42
บทที่ 3 แผนขององค์กร	60
3.1 แผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570).....	60
3.2 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (ENDs).....	60
3.3 แนวทางในกานดำเนินการ (WAYS).....	61
3.4 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS)	69
3.5 แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map).....	71
บทที่ 4 ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์	72
ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำแผนฯ ไปใช้.....	72
บรรณานุกรม	76
ประวัติย่อผู้วิจัย	79

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในขององค์กรโดยใช้ McKinsey 7-s Framework	37
ตารางที่ 2	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก C-PEST Analysis.....	40
ตารางที่ 3	ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน	46
ตารางที่ 4	ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก	46
ตารางที่ 5	การให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน McKinsey 7-s Framework	47
ตารางที่ 6	การให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก C-PEST Analysis	53
ตารางที่ 7	การสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายใน	56
ตารางที่ 8	การสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายนอก	57
ตารางที่ 9	การวิเคราะห์ TOWS Matrix	63

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ 1	สรุปความเชื่อมโยงของแผน 3 ระดับ	11
แผนภาพที่ 2	หลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ)	12
แผนภาพที่ 3	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	13
แผนภาพที่ 4	ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ (Priority Focus Areas)	22
แผนภาพที่ 5	ตราสัญลักษณ์ประจำกระทรวงมหาดไทย คือ พระยาราชสีห์.....	23
แผนภาพที่ 6	โครงสร้างของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.....	35
แผนภาพที่ 7	ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.....	58
แผนภาพที่ 8	แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Maps) แผนปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570).....	71

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ มีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้แก่

หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

มาตรา 51 การใดที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐตามหมวดนี้ ถ้าการนั้น เป็นการทำให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนโดยตรง ย่อมเป็นสิทธิของประชาชนและชุมชนที่จะติดตาม และเร่งรัดให้รัฐดำเนินการ รวมตลอดทั้งการฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดให้ประชาชน หรือชุมชนได้รับประโยชน์นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 53 รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

มาตรา 56 รัฐต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

มาตรา 59 รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก

มาตรา 61 รัฐต้องจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านกรู้อข้อมูลที่เป็นจริง ด้านความปลอดภัย ด้านความเป็นธรรม ในการทำสัญญา หรือด้านอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค

หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา 65 รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว การจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย

มาตรา 70 รัฐพึงส่งเสริมและให้ความคุ้มครองชาวไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ให้มีสิทธิดำรงชีวิตในสังคมตามวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตดั้งเดิมตามความสมัครใจได้อย่างสงบสุข ไม่ถูกรบกวน ทั้งนี้ เท่าที่ไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเป็นอันตราย ต่อความมั่นคงของรัฐ หรือสุขภาพอนามัย

มาตรา 71 วรรค 2 รัฐพึงส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพ และความสามารถสูงขึ้น

มาตรา 75 รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ขจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ

มาตรา 76 รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยหน่วยงานของรัฐ ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชน ให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา 77 รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นการกระทบแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้ โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ

มาตรา 259 ภายใต้บังคับมาตรา 260 และมาตรา 261 การปฏิรูปประเทศตามหมวดนี้ให้ เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศซึ่งอย่างน้อยต้องมีวิธีการจัดทำแผนการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนในการดำเนินการปฏิรูปประเทศ การวัดผลการดำเนินการและระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศทุกด้าน ซึ่งต้องกำหนดให้เริ่มดำเนินการปฏิรูปในแต่ละด้านภายในหนึ่งปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ รวมตลอดทั้งผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังว่าจะบรรลุในระยะเวลาห้าปี

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้รัฐมียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งมีผลบังคับใช้กับส่วนราชการ ทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 จะประกอบด้วยความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย ชีตความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ ทั้งนี้ การพัฒนาประเทศในช่วงเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” ซึ่งประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ในปี พ.ศ. 2580 ซึ่งปรากฏตามความในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 โดยได้ระบุถึงความสำคัญว่า แผนแม่บทฯ ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้มีผลผูกพันหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติ ให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทฯ ด้วยซึ่งแผนแม่บทฯ มีจำนวน 23 ฉบับ จะประกอบด้วย 1) ความมั่นคง 2) การต่างประเทศ 3) การเกษตร 4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต 5) การท่องเที่ยว 6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ 7) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล 8) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ 9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ 10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม 11) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 12) การพัฒนาการเรียนรู้ 13) การเสริมสร้าง ให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี 14) ศักยภาพการกีฬา 15) พลังทางสังคม 16) เศรษฐกิจฐานราก 17) ความเสมอภาคและหลักประกัน

ทางสังคม 18) การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน 19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ 20) การบริการประชาชนและ
ประสิทธิภาพภาครัฐ 21) การต่อต้านทุจริตและประพฤติมิชอบ 22) กฎหมายและกระบวนการ
ยุติธรรม และ 23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

เป็นแผนระดับชาติที่เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องเชื่อมโยง
กับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) โดยกำหนด 5 เป้าหมายหลัก คือ 1) การปรับโครงสร้าง
การผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม 2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ 3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาส
และความเป็นธรรม 4) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน และ 5) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศ
ในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอด
เป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อ
ให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่อง
หนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมและได้กำหนดหมุดหมายการพัฒนา จำนวน 13 ประการ ใน 4 มิติ ดังนี้

1. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย ประกอบด้วย หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศ
ชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยว
ที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมุดหมายที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
หมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตู
การค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค และหมุดหมายที่ 6 ไทยเป็น
ศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน

2. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย หมุดหมายที่ 7
ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ หมุดหมาย
ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน และหมุดหมายที่ 9
ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

3. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย หมุดหมาย
ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ และหมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความ
เสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ ประกอบด้วย หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคน
สมรรถนะสูงมุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต และหมุดหมายที่ 13 ไทย
มีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

เป็นเป้าหมายที่มุ่งหวังให้ทุกประเทศทั่วโลกตระหนักถึงเป้าหมายร่วมกัน รวมทั้งดำเนินการเพื่อยุติความยากจน ปกป้องโลก และทำให้ทุกคนมีความสุขและความมั่งคั่ง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมีแนวทางและเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับทุกประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับลำดับความสำคัญในการพัฒนาของตนเองที่เหมาะสมในการปรับปรุงชีวิตสำหรับคนรุ่นต่อ ๆ ไป โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม 17 เป้าหมาย คือ

1. กลุ่ม People ที่ว่าด้วยเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้คน (เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน , 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัย, 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย , 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 5 บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็กหญิง)

2. กลุ่ม Prosperity ที่ว่าด้วยเรื่องความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและครอบคลุม (เป้าหมายที่ 7 สร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืนในราคาที่ย่อมเยา, 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน, 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม, 10 ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ และ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิทัศน์และยั่งยืน)

3. กลุ่ม Planet ที่ว่าด้วยเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน, 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน, 13 เร่งต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น , 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ 15 ปกป้อง ปันฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียมลพิษความหลากหลายทางชีวภาพ)

4. กลุ่ม Peace ที่ว่าด้วยเรื่อง สันติภาพ สถาบันที่เข้มแข็ง และความยุติธรรม (เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพลึกลับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ)

5. กลุ่ม Partnership ที่ว่าด้วยเรื่องความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (เป้าหมายที่ 17 เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน)

นโยบายของคณะรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) ที่แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ 25 กรกฎาคม 2562 โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายหลักในการบริหารราชการแผ่นดิน 12 ด้าน ดังนี้ 1) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ 2) การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศและความสงบสุขของประเทศ 3) การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม 4) การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก 5) การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 6) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค 7) การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก 8) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย 9) การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม 10) การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน 11) การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และ 12) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรมและรัฐบาลได้กำหนดนโยบายเร่งด่วน 12 ด้าน ดังนี้ 1) การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน 2) การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน 3) มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก 4) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม 5) การยกระดับศักยภาพของแรงงาน 6) การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต 7) การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 8) การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ 9) การแก้ไขปัญหาเสียดินและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ 10) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน 11) การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย และ 12) การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชนและการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 เห็นชอบการจำแนกแผนออกเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย (1) แผนระดับที่ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (2) แผนระดับที่ 2 ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายและแผนว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และ (3) แผนระดับที่ 3 ได้แก่ แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผน ระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และ**เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562** คณะรัฐมนตรี มีมติให้กำหนดหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ใน 3 ระดับ ได้แก่ (1) ประเด็นแผนแม่บทฯ (2) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ และ (3) เป้าหมายระดับแผนย่อยของแผนแม่บทฯ โดยมีภารกิจหลัก ในการประสานและบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนระดับที่ 3 และการดำเนินงานที่สอดคล้องกันตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) โดยแผนระดับที่ 3 ประกอบด้วย 2 แผนหลัก ได้แก่ (1) แผนปฏิบัติการด้านและ (2) แผนปฏิบัตินโยบายระยะ 5 ปี และรายปี

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ทิศทางการพัฒนาประเทศไทยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เป็นต้น สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานหลักในการบูรณาการ และขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการดำเนินการของกระทรวงและจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ และจัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) ขึ้น เพื่อให้สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมีทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้อง เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา แผนปฏิบัติราชการกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) และบริบทที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานและการติดตาม ประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุ ผลสัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

ในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) ได้มีการสรุปข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (SWOT Analysis) รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก นำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดแผนงาน/โครงการ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบแผนการดำเนินงาน งบประมาณ ประเภทของงบประมาณ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และความสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์/แผน/นโยบายระดับชาติ

แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) จึงมีความสำคัญในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรสมรรถนะสูงในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่” อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT Analysis) , TOWS Matrix , McKinsey 7-s Framework และ C- PEST Analysis ที่มีผลต่อแผนปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570)

1.2.2 เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570)

1.2.3 เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) สู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านเอกสาร

1) ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

2) ศึกษายุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs นโยบายของคณะรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) หลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่มีผลต่อการดำเนินงานและการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยมีประชากรประกอบด้วย ผู้บริหารของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

1.3.3 ขอบเขตด้านเวลา

ใช้เวลาในการดำเนินการรวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลในห้วงเวลาระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565

1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา

1.4.1 การรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในประเด็นสภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570)

2) ข้อมูลทุติยภูมิ การวิจัยเอกสาร เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ การกำหนดยุทธศาสตร์ รวมทั้งข้อมูลแผนในระดับต่าง ๆ ของประเทศ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) นโยบายของคณะรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) หลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลจากห้องสมุดศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศและจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

1.4.2 การจัดระเบียบข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิตามข้างต้นแล้ว หลังจากนั้นจะนำข้อมูลมาจัดระเบียบและตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

1.4.3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

1) ตรวจสอบสถานะแวดล้อมและวิเคราะห์สถานะแวดล้อมขององค์กรด้วยวิธี SWOT Analysis ที่มีผลต่อแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570) ซึ่งกรอบการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกจะใช้ C-PEST และกรอบการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจะใช้การวิเคราะห์คุณลักษณะขององค์กร 7 ประการของ McKinsey (McKinsey 7-S Framework)

2) ให้กลุ่มตัวอย่างให้นำหนักเพื่อระบุปัจจัยหลักด้วยวิธีการให้ค่าคะแนน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัจจัย โดยปัจจัยที่มีค่าคะแนนสูงจะเป็นปัจจัยหลัก ไล่เรียงลำดับกันลงมา

3) ใช้เทคนิคการจับคู่ (SWOT matching หรือ TOWS Matrix) เพื่อนำมาประเมินตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร จัดกลุ่มกลยุทธ์ และสังเคราะห์เป็นกลยุทธ์ทางเลือก

4) กำหนดแนวทางการพัฒนาขององค์กรโดยการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570)

5) จัดทำข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

1.4.4 การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลในเชิงพรรณนาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT Analysis) ที่มีผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สำหรับใช้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่มีคุณภาพ สอดคล้องเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ)

1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา

1.5.1 ระยะเวลาในการจัดทำงานวิจัยส่วนบุคคลมีจำกัดเพียงสามเดือน หลักสูตรการเรียนการสอนไม่ได้กำหนดให้นักศึกษาเรียนทุกวัน ไม่มีที่พัก มีการเดินทางไป-กลับ ประกอบกับนักศึกษามีภารกิจงานประจำที่ต้องปฏิบัติราชการควบคู่กับการเรียนไปด้วย จึงอาจส่งผลให้นักศึกษาไม่สามารถศึกษา ทำความเข้าใจและจัดทำงานวิจัยส่วนบุคคลได้เกิดผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร

1.5.2 เอกสารข้อมูลที่ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นการวางแผนอนาคตในระยะ 5 ปี ซึ่งอาจมีความคลาดเคลื่อน เมื่อสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลงในปีถัดไปได้ ดังนั้น ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีถัด ๆ ไป ควรมีการทบทวนแผนทุกปี เพื่อให้แผนมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้ทราบถึงแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

1.6.2 ได้ทราบถึงสภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570)

1.6.3 ได้แผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่มีคุณภาพสอดคล้องเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ

1.6.4 ได้รับข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

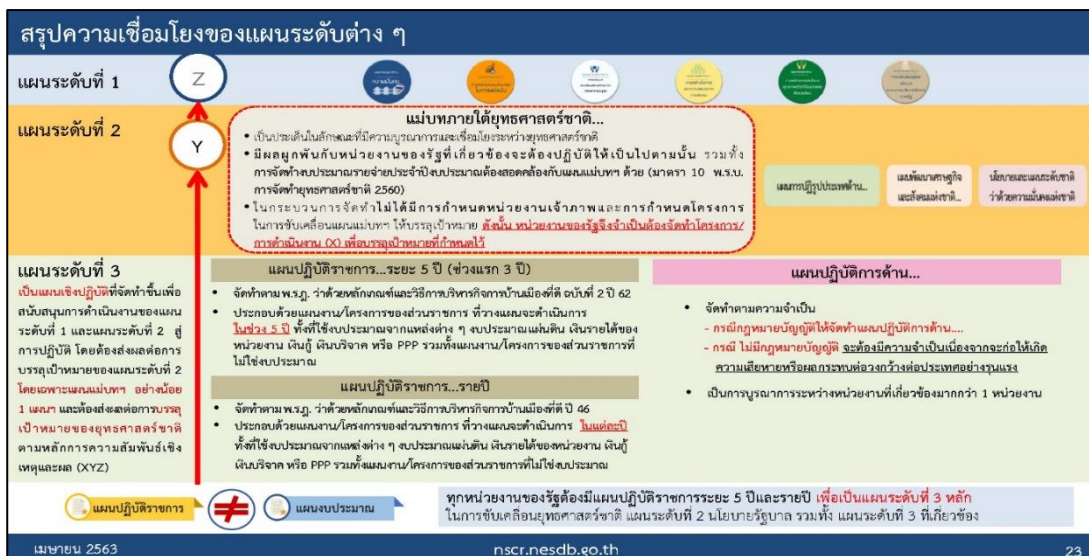
บทที่ 2

การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์

2.1 สถานะแวดล้อมภายนอก

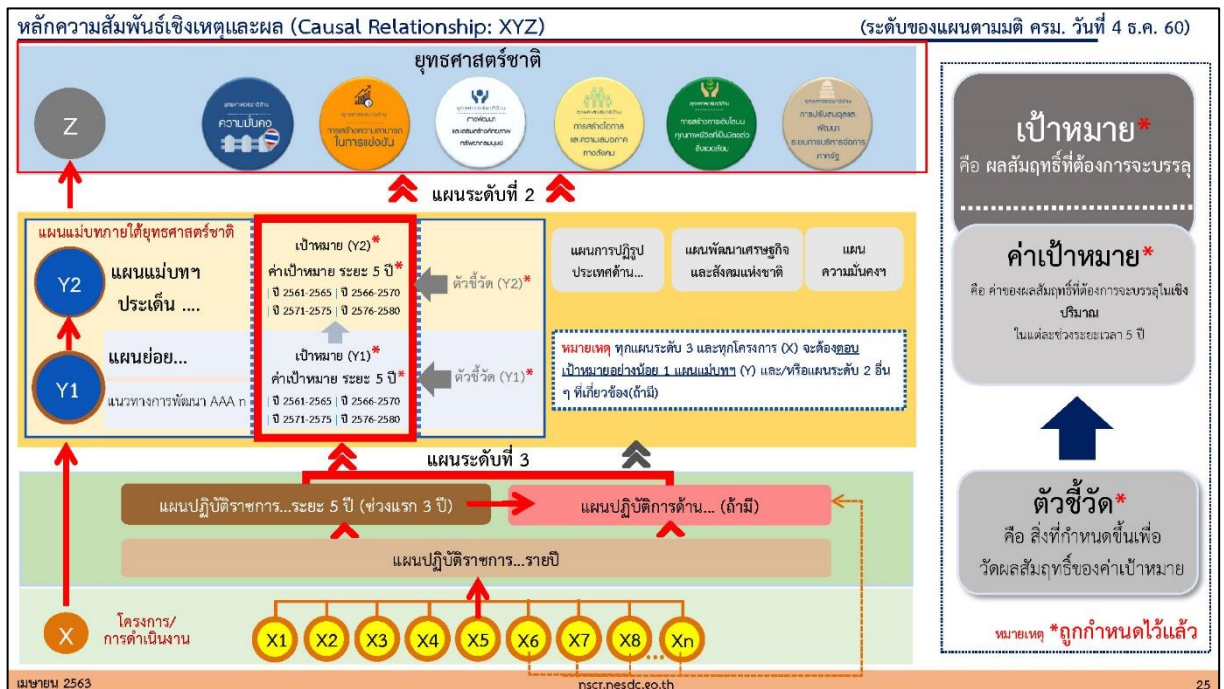
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ต่อมาเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์แต่ละด้านได้จัดทำแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน 23 แผนแม่บท ซึ่งมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นอกจากนี้ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ได้เห็นชอบให้จำแนกแผนออกเป็น 3 ระดับประกอบด้วย

- แผนระดับที่ 1 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ
- แผนระดับที่ 2 ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ
- แผนระดับที่ 3 ได้แก่ แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และการดำเนินงานที่สอดคล้องกันตามหลักการความสัมพันธ์ เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) โดยแผนระดับที่ 3 ประกอบด้วย 2 แผนหลัก ได้แก่ (1) แผนปฏิบัติการด้าน... และ (2) แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และรายปี

แผนภาพที่ 1 สรุปความเชื่อมโยงของแผน 3 ระดับ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563

แผนภาพที่ 2 หลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ)
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563

2.1.1 แผนระดับที่ 1 : ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวฉบับแรกของประเทศไทย ที่ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ 6 ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

- 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนภาพที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564

2.1.2 แผนระดับที่ 2 : แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติไปสู่แผนระดับต่าง ๆ ซึ่งได้คำนึงถึงประเด็นร่วมหรือประเด็นข้ามยุทธศาสตร์และการเชื่อมโยง เป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีทั้งสิ้น 23 แผนแม่บท โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะประกอบด้วย สถานการณ์และแนวโน้มที่เกี่ยวข้องของแผนแม่บท เป้าหมายและตัวชี้วัดในการดำเนินการซึ่งแบ่งช่วงเวลาออกเป็น 4 ช่วงๆ ละ 5 ปี รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนา และแผนงาน/โครงการที่สำคัญของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นองค์กรสมรรถนะสูงในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ ในทุกมิติ จึงมีภารกิจที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 23 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความมั่นคง

เป็นกรอบแนวทางการดำเนินการหลัก ที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางในภาพรวมที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ในระยะ 20 ปี ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้กำหนดไว้ ซึ่งก็คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยมีเป้าหมายสำคัญ ประกอบด้วย (1) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข (2) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ (3) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคง (4) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับ โดยประชาคมระหว่างประเทศ และ (5) การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ 2 การต่างประเทศ

การต่างประเทศมีส่วนขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เพื่อให้ไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้วและมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้ไทยมีความพร้อมและมีบทบาทเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นผู้เล่นสำคัญในเวทีโลก และมีความร่วมมือกับ นานาชาติในลักษณะที่จะเกื้อหนุนต่อความก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านของไทยและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาคมโลกโดยรวม โดยปัจจุบันประเทศไทยมีบทบาทที่โดดเด่นมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอนุภูมิภาค และภูมิภาคเอเชีย และมีการขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจ การค้า การคมนาคม และทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ขณะที่กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีมากขึ้นและการเปลี่ยนแปลงชั่วอานาจทางเศรษฐกิจเป็นหลายศูนย์เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการปรับตัวด้านการต่างประเทศของประเทศไทย ดังนั้นแผนแม่บทประเด็นการต่างประเทศ จึงได้กำหนดกรอบนโยบายต่างประเทศของไทย เพื่อให้ทุกส่วนราชการสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้าน ในมิติการต่างประเทศอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ “การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก”

ประเด็นที่ 3 การเกษตร

ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญ การพัฒนาภาคการเกษตรให้มีศักยภาพและขีดความสามารถทางการแข่งขันจะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมาย โดยเฉพาะด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันเกี่ยวกับการยกระดับผลิตภาพ การผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

โดยการกระจายรายได้สู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยสร้างการเติบโตที่คำนึงถึงความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นที่ 4 อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

อุตสาหกรรมและบริการเป็นภาคการผลิตที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศที่ผ่านมา การพัฒนาอุตสาหกรรมของไทยมุ่งเน้นการผลิตเพื่อการส่งออก โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนา ประสิทธิภาพในการผลิตและการให้บริการขั้นพื้นฐานในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ ซึ่งภาคอุตสาหกรรมและบริการของไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดทั้งในด้านมูลค่าและสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไทย โดยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 8.5 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 88.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2556 เป็น 9.6 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 91.3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2560 อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในด้านความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การพัฒนานวัตกรรม การติดต่อสื่อสารและคมนาคมขนส่งที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการแข่งขันในตลาดโลกที่สูงขึ้นทำให้ประเทศไทยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนภาคอุตสาหกรรมและบริการเข้าสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นการเปลี่ยนจากการขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ เป็นการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม และปรับเปลี่ยนจากการให้บริการพื้นฐานเป็นบริการที่ต้องใช้ทักษะและเทคโนโลยีขั้นสูง

ประเด็นที่ 5 การท่องเที่ยว

ประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในฐานะกลไกหลักในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2560 การท่องเที่ยวของไทยสามารถสร้างรายได้กว่า 2.75 ล้านล้านบาท และมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Competitiveness Index) อยู่ในอันดับที่ 34 จาก 136 ประเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาของไทยสามารถเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้น มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามสภาวะการณ์โลกและพฤติกรรมของผู้บริโภค อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยจึงต้องมีการปรับตัวตามกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงไป และวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรักษาและพัฒนาขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวของประเทศ

ประเด็นที่ 6 พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

แนวโน้มการขยายตัวของประชากรในเขตเมืองส่งผลให้เกิดความจำเป็นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สร้างงาน จัดการสิ่งแวดล้อมของเมืองให้สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคมโดยมีคุณภาพชีวิต สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และการบริหารจัดการที่ดี อีกทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีโดยเฉพาะ

ด้านการสื่อสาร การขนส่งและพลังงานจะเป็นโอกาสในการพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในภูมิภาคให้เป็นเมืองอัจฉริยะ ซึ่งใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย และชาญฉลาดในการยกระดับการบริหารจัดการเมืองในมิติต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาเศรษฐกิจ การคมนาคมขนส่ง การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม การใช้ชีวิตและการบริหารจัดการเมืองซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องการให้มีการกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

ประเด็นที่ 7 โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ถือเป็นรากฐานที่สำคัญของการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านคมนาคม ระบบโลจิสติกส์และพลังงานดิจิทัล เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนทำให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของประเทศที่ครอบคลุมพื้นที่ รวมถึงสามารถรองรับความต้องการของประชาชนทั้งในระดับครัวเรือน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวได้ในระดับหนึ่ง ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับความสามารถด้านโครงสร้างพื้นฐานดีขึ้น จากอันดับที่ 49 ในปี พ.ศ. 2560 เป็นอันดับที่ 48 ในปี พ.ศ. 2561 และต้นทุนระบบโลจิสติกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศที่ลดลงจากร้อยละ 14.2 ในปี พ.ศ. 2547 เหลือร้อยละ 13.8 ในปี พ.ศ. 2560 รวมทั้งมีอันดับด้านประสิทธิภาพโลจิสติกส์ดีขึ้น จากอันดับที่ 45 ในปี พ.ศ. 2559 เป็นอันดับที่ 32 ในปี พ.ศ. 2561

ประเด็นที่ 8 ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติของการสร้างรายได้ เป็นแหล่งการจ้างงานที่สำคัญ และยังเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศที่ผ่านมาแม้ว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยจะมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยมีสัดส่วนของมูลค่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศของไทยอยู่ที่ ร้อยละ 37.3 ในปี พ.ศ. 2555 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42.4 ในปี พ.ศ. 2560 แต่ในการที่จะบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดให้สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไว้ที่ร้อยละ 60 ในปี พ.ศ. 2580 ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับการผลักดันให้ผู้ประกอบการยุคใหม่สามารถเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจได้มากขึ้น มีการลงทุนเพิ่มขึ้น และมีศักยภาพในการแข่งขันทั้งในประเทศและในระดับสากลสูงขึ้น

ประเด็นที่ 9 เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน พร้อมกับการมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น ซึ่งผลการประเมินขีด

ความสามารถในการแข่งขันโดยสถาบันจัดอันดับขีดความสามารถการแข่งขันชั้นนำของโลก พบว่าประเทศไทยได้รับการจัดอันดับค่อนข้างดีที่ 30 จาก 61 ประเทศ แต่หากพิจารณาในตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมจะพบว่าไทยทำคะแนนได้ค่อนข้างต่ำในด้านผลิตภาพ (อันดับที่ 43) โครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ (อันดับที่ 47) และเทคโนโลยี (อันดับที่ 42) ซึ่งรายงานดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก 2016 - 2017 ของการประชุมเศรษฐกิจโลกให้ผลการประเมินในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ศักยภาพในการคิดค้นนวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน และแรงงานทักษะ มีการพัฒนาช้า เมื่อเทียบกับประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเดียวกัน และยังคงเป็นปัญหาหลักในการทำธุรกิจในประเทศไทยอีกด้วย

ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศในระยะยาว โดยการจะพัฒนาประชากรที่ดีและสมบูรณ์นั้น นอกจากการยกระดับ ในด้านสุขภาวะและด้านทักษะการศึกษาแล้ว จะต้องพัฒนา ด้านค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีของประชาชนทุกกลุ่มวัยควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ในการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ

ประเด็นที่ 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคต ซึ่งทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็น ประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปี ข้างหน้า อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลง และประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายเพิ่มมากขึ้น ทั้งในส่วนของ เสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศ ในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ ความสนใจ ความถนัด และการตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิติ ดนตรี กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ รวมถึง

ผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอนและการพัฒนาทักษะฝีมือ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก ซึ่งการศึกษาและการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีทักษะความรู้ทักษะอาชีพบนฐานพหุปัญญา มีสมรรถนะที่มีคุณภาพสูง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

ประเด็นที่ 13 การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสุขภาวะ ประกอบกับการเป็นสังคมสูงวัย จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะและระบบรองรับการพัฒนาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีการแพทย์ใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต ให้กับคนไทย และสร้างความมั่นคงให้กับระบบสาธารณสุขของไทย ในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพและรักษาผู้ป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยสถานการณ์ด้านสุขภาวะของคนไทยยังมีความท้าทายในหลายประการ โดยในช่วงที่ผ่านมาคนไทยมีแนวโน้มเป็นโรคไม่ติดต่อมากขึ้นซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตเนื่องจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพที่ไม่เหมาะสม การขาดการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง สภาพการทำงานที่ส่งผลต่อวิถีชีวิต ระดับการศึกษา มลพิษในสิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนของคนไทยที่มีอัตราสูงถึง 32.7 คนต่อประชากรแสนคน หรือเป็นอันดับ 9 ของโลกในปี พ.ศ. 2559

ประเด็นที่ 14 ศักยภาพการกีฬา

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการให้กีฬาและนันทนาการบนฐานของวิทยาศาสตร์การกีฬาเพื่อเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างการพัฒนาทั้งในการเสริมสร้างสุขภาวะ การพัฒนาจิตใจ การสร้างความสามัคคีของคนในชาติ หล่อหลอมการเป็นพลเมืองดี พัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงสร้างชื่อเสียง และเกียรติภูมิของประเทศชาติ ดังจะเห็นได้ว่าการกีฬาและนันทนาการเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลในการสร้างคุณค่าและมูลค่าให้แก่ประเทศ

ประเด็นที่ 15 พลังทางสังคม

การเสริมสร้างพลังทางสังคมจะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะเป็นกลไกช่วยให้การดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมาย โดยเฉพาะด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม โดยการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน การสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นมีส่วนร่วม การแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับความต้องการระดับพื้นที่บนฐานองค์ความรู้และความเข้าใจในบริบทและสภาพ ปัญหาในเชิงลึกที่แท้จริง เพื่อให้คนไทยมีวิถี

การดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ เพื่อให้การพัฒนาประเทศ มีส่วนร่วมจากชุมชนและสังคม และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ได้อย่างไม่ทิ้งใคร ไว้ข้างหลัง

ประเด็นที่ 16 เศรษฐกิจฐานราก

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจะเป็นการดำเนินการที่สำคัญในการพัฒนาและยกระดับประเทศให้เป็นประเทศรายได้สูง ที่มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง เป็นการวางรากฐานที่มั่นคงให้กับเศรษฐกิจไทยในอนาคต โดยการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง ศักยภาพในการแข่งขันพึ่งพาตนเองได้ซึ่งจะช่วยก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาคตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อให้ทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม ผ่านการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและพฤติกรรม และด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกร และการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นและวิสาหกิจชุมชน

ประเด็นที่ 17 ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม

การพัฒนาประเทศในระยะ 20 ปีข้างหน้าจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นธรรมและหลักประกันทางสังคมที่เป็นธรรมอย่างบูรณาการและเป็นระบบ ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมาย โดยเฉพาะด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม โดยการสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัยทุกเพศสภาพ และทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งการปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และป้องกันปัญหาความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาคที่คาดว่าจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างต่าง ๆ ทั้งจากในและต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการสร้างหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุในสังคม

ประเด็นที่ 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน

ฐานทรัพยากรทางธรรมชาติของประเทศไทยถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง พื้นที่ป่าไม้ลดลง ทรัพยากรดินและน้ำเสื่อมโทรม ความหลากหลายทางชีวภาพ ถูกคุกคาม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและต้นทุนทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ มีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น ซึ่งในการจัดอันดับผลการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม ปี พ.ศ. 2561 ประเทศไทยอยู่อันดับที่ 121 จาก 180 ประเทศทั่วโลก

ประเด็นที่ 19 การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

ทรัพยากรน้ำเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญสำหรับการดำรงชีพของมนุษย์ซึ่งถูกใช้เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ทั้งเพื่อการบริโภคและอุปโภค เกษตรกรรม อุตสาหกรรม รวมถึงเพื่อปรับสมดุลของระบบนิเวศที่ผ่านมาภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ มีจำนวน 151,750 ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่าง ๆ มีจำนวน 102,140 ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้นในอนาคตจากการขยายตัวของเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยขาดการคำนึงถึงศักยภาพของกลุ่มน้ำ และการใช้น้ำเพื่อการผลิตและอุปโภคอย่างไม่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะภาคการเกษตร ประกอบกับการบริหารจัดการน้ำทั้งในมิติเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาชนะน้ำแล้งหรือน้ำท่วมยังขาดกลไกในการบูรณาการระหว่างหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้องในการแก้ไข และบรรเทาปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดความเสียหายจำนวนมากต่อภาคการผลิต และประชาชน รวมถึงระบบนิเวศอย่างกว้างขวาง

ประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐเป็นทั้งเป้าหมายและเครื่องมือกลไกในการรองรับการขับเคลื่อนของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถดำเนินการจนบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่วางไว้ ดังนั้นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐจึงมุ่งเน้นพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความทันสมัย ภาครัฐมีขนาดเหมาะสมกับภารกิจ มีสมรรถนะสูง ตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชนและสนับสนุนให้เป็นประเทศไทย 4.0 ที่สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้อย่างยั่งยืน ด้วยหลักการ “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม”

ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 – 2580) มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยดัชนีการรับรู้ การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในลำดับ 1 ใน 20 หรือมีค่าคะแนนประมาณ 73 คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. 2576 – 2580 โดยในปี พ.ศ. 2560 ประเทศไทยได้คะแนน 37 อยู่ในลำดับที่ 96 จาก 180 ประเทศทั่วโลก

ประเด็นที่ 22 กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดให้ กฎหมายเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ มีเป้าหมายหลักให้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นกลไกสำคัญตอบสนองต่อการขับเคลื่อน

ยุทธศาสตร์ชาติด้วยการมุ่งเน้นให้กฎหมายมีความเป็นพลวัตที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน และมีกระบวนการยุติธรรมที่เคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

ประเด็นที่ 23 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการสร้างและสะสมองค์ความรู้ในด้านเป้าหมายต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยตลอดเวลาและพัฒนาประเทศจากประเทศที่ใช้แรงงานไปเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจและสังคมบนฐานความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรม

2.1.3 แผนระดับที่ 2 : แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 - 2565

จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการพัฒนาประเทศท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ความปกติใหม่ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก โดยการจัดทำแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ครั้งนี้ ได้นำแนวคิด แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 - 2565 “ล้มแล้วลุกไว” อันประกอบด้วย การพร้อมรับ (Cope) การปรับตัว (Adapt) และการเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) ซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักคิดในการพัฒนา เพื่อให้ประเทศไทย มีความเข้มแข็งเท่าทัน มีศักยภาพในการรับและลดความเสี่ยง สามารถสร้างสรรค์ผลประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนยืนหยัดและเจริญเติบโตต่อไปได้ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ “คนสามารถยังชีพอยู่ได้ มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ โดยมีประเด็นการพัฒนา 4 ประการ ประกอบด้วย

- 1) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) เพื่อลดความเสี่ยงในการพึ่งพาต่างประเทศ
- 2) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth)

3) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Human Capital) โดยการยกระดับและปรับทักษะแรงงานให้สนับสนุนอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่ประเทศไทยมีโอกาสและมีศักยภาพ

4) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพของประเทศ

แผนภาพที่ 4 ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ (Priority Focus Areas)

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563

2.1.4 แผนระดับที่ 2 : ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) สำหรับใช้เป็นแผนพัฒนาประเทศไทยในระยะ 5 ปี ซึ่งเป็นการแปลงยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนามาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการพัฒนาประเทศในระยะของร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) มีหนึ่งในหมุดหมายสำคัญของแผนพัฒนาฯ คือ “หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน” ที่มุ่งเร่งพัฒนาและปรับตัวเพื่อลดช่องว่างของการปฏิบัติงานให้มีศักยภาพที่เหมาะสม ในฐานะที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศบนหลักการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ คือ

การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐ โดยนำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการและการแสวงหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการที่มุ่งการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

2.2 สภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

2.2.1 ประวัติกระทรวงมหาดไทย

ราชอาณาจักรไทย เริ่มปรากฏครั้งแรกตั้งแต่สมัย กรุงสุโขทัย เป็นราชธานี ในรูปแบบ **จตุสดมภ์** โดยให้กรมเมือง มีหน้าที่ในการปกครองท้องที่ รักษาสันติสุข บังคับบัญชาบรรดาพลเรือน ตราวจจนถึงรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ราวในปี พ.ศ. 2006 ได้กำหนดให้มีกรมมหาดไทย ดูแลบริหารราชการฝ่ายพลเรือนสืบทอดมาจนถึงยุคกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น

จนมาถึง รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระบรมราชโองการตั้งกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2435 และได้ทรงมอบหมายให้ สมเด็จพระกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เป็นองค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย งานของกระทรวงมหาดไทยในระยะเริ่มต้น จัดแบ่งเป็น 3 กรม คือ **กรมมหาดไทยกลาง** มีหน้าที่ทั่วไป **กรมมหาดไทย ฝ่ายเหนือ** มีหน้าที่ปราบปรามโจรผู้ร้าย และงานด้านอัยการ **กรมพลัมภ์** มีหน้าที่เกี่ยวกับการปกครองท้องที่

ต่อมาในปีเดียวกันนี้เอง สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ได้ทรงจัดระบบการบริหารราชการในส่วนภูมิภาค ขึ้นใหม่ เรียกว่า เทศาภิบาล โดยแบ่งการปกครองเป็น มณฑล เมือง และ อำเภอ ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 แบ่งโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินเป็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยจึงมีโครงสร้างตามพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2476 โดยมี ผู้ว่าราชการจังหวัด (ข้าหลวง) และนายอำเภอเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ ในส่วนท้องถิ่นซึ่งได้กำหนดให้มีการปกครองตนเองในรูปแบบต่าง ๆ นั้น ก็อยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทยด้วย โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บริหารกระทรวง และมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นหัวหน้าข้าราชการของกระทรวง

แผนภาพที่ 5 ตราสัญลักษณ์ประจำกระทรวงมหาดไทย คือ พระยาราชสีห์

ที่มา : กระทรวงมหาดไทย, 2563

กระทรวงมหาดไทยแบ่งส่วนราชการออกเป็น 1 สำนักงาน 7 กรม และมีหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแล 6 รัฐวิสาหกิจ และ 1 องค์การ ดังนี้

ส่วนราชการระดับกรม

- สำนักงานรัฐมนตรี (สร.มท)
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (สป.มท.)
- กรมการปกครอง (ปก.)
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.)
- กรมที่ดิน (ทต.)
- กรมการพัฒนาชุมชน (พช.)
- กรมโยธาธิการและผังเมือง (ยผ.)
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.)

รัฐวิสาหกิจ/องค์การ

- การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.)
- การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.)
- การประปานครหลวง (กปน.)
- การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.)
- องค์การตลาด (อต.)
- องค์การจัดการน้ำเสีย (อจน.)

2.2.2 ประวัติของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เริ่มมีการก่อตั้งขึ้นพร้อมกันกับการก่อตั้งกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2435 ต่อมาในปี พ.ศ. 2476 มีพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2476 โดยแบ่งส่วนราชการกระทรวงมหาดไทยออกเป็น 10 ส่วนราชการ ส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงฯ ใช้ชื่อว่า "กรมปลัด" ต่อมา มีการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงเปลี่ยนชื่อเป็น "สำนักงานปลัดกระทรวง" โดยมีโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยดังนี้

2.2.3 อำนาจหน้าที่และโครงสร้างของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย แบ่งเป็น

1. ราชการบริหารส่วนกลาง จำนวน 13 สำนัก/กอง
2. หน่วยงานรับผิดชอบขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน 9 หน่วยงาน
3. หน่วยงานภายในที่จัดตั้งขึ้นและให้รายงานตรงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือรองปลัดกระทรวงที่ปลัดกระทรวงมหาดไทยมอบหมายให้กำกับดูแลการปฏิบัติราชการเป็นรายพื้นที่ จำนวน 1 หน่วยงาน คือ กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค (6 ภาค)

4. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค จำนวน 1 หน่วยงาน คือ สำนักงานจังหวัด (76 จังหวัด) โดยมีรายละเอียดและอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานดังนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์และแปลงนโยบายของกระทรวงเป็นแผนการปฏิบัติงาน จัดสรรทรัพยากร และบริหารราชการทั่วไปของกระทรวง การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยและอำนวยความเป็นธรรม และการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารราชการส่วนภูมิภาค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของกระทรวง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของกระทรวง
- พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวง
- แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติงาน
- จัดสรรและบริหารทรัพยากรของกระทรวงเพื่อให้เกิดการประหยัดคุ้มค่าและสมประโยชน์
- ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการและตรวจสอบภายในราชการทั่วไปของกระทรวง
- พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการบริหารงานและให้บริการด้านการสื่อสารแก่ส่วนราชการต่าง ๆ และจังหวัด
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- ดำเนินการและประสานการแปลงยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติไปสู่การบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ส่งเสริมและสนับสนุนการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด การยื่นคำขอของงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนติดตามและประเมินผลการบริหารและพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และสนับสนุนการปฏิบัติราชการส่วนภูมิภาค
- ดำเนินการเกี่ยวกับระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง ตลอดจนการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารทรัพยากรบุคคลของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
- ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับความช่วยเหลือและความร่วมมือกับต่างประเทศ
- อำนวยความสะดวก และเป็นศูนย์กลางของกระทรวงในการประสานงานด้านการข่าวที่อาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในรวมถึงการข่าวที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ
- ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

❖ ราชการบริหารส่วนกลาง

กองกลาง

- ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงานปลัดกระทรวง
- ประสานราชการกับหน่วยงานของสำนักงานปลัดกระทรวงในส่วนภูมิภาค
- ปฏิบัติราชการทั่วไปของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง ซึ่งมิได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวงโดยเฉพาะ
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองการเจ้าหน้าที่

- จัดระบบบริหารงานบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวง เว้นแต่การฝึกอบรม
- จัดระบบบริหารงานบุคคลที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองการต่างประเทศ

- ดำเนินการด้านการต่างประเทศ
- เสริมสร้างความสัมพันธ์ ติดตาม และประสานงานกับองค์การหรือหน่วยงานด้านความช่วยเหลือและร่วมมือทางด้านกิจการชายแดน ผู้อพยพ และผู้หลบหนีเข้าเมือง รวมทั้งการจัดประชุมและเจรจาตามที่ได้รับมอบหมาย
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองคลัง

- ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงานปลัดกระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ และการพัสดุที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองสารนิเทศ

- ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง โดยเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ของกระทรวง
- เผยแพร่นโยบาย กิจกรรม ความรู้ ความก้าวหน้า และผลงานของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- พัฒนาระบบงานและบุคลากรด้านสารสนเทศและการสื่อสาร
- สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์สารสนเทศและการสื่อสารและให้บริการด้านการรับส่งข่าวสาร การติดตั้ง การตรวจซ่อม การบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์สารสนเทศและการสื่อสารแก่ส่วนราชการต่าง ๆ และจังหวัด
- กำหนดแนวทางและระเบียบในการจัดระบบการสำรวจการจัดเก็บการประมวลผลการใช้ประโยชน์ และการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและบริการสื่อสารของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงและ เป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สถาบันดำรงราชานุภาพ

- กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการของกระทรวง
- วิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารและการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- พัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักกฎหมาย

- ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายในความรับผิดชอบของกระทรวงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวง
- ดำเนินการเกี่ยวกับบริการข้อมูลด้านกฎหมายของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

- รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- ศึกษาวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- ประสานงานติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ช่วยเหลือให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- จัดประชุมสัมมนาฝึกอบรม รวมทั้งการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ผลงาน และอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่และในการดำเนินงานของคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นและสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นมอบหมาย
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักตรวจราชการและเรื่องร้องทุกข์

- ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผนการตรวจราชการกระทรวง แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ และดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง
- รายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง ประเมินผลของแผนงานโครงการในการตรวจราชการ และจัดทำรายงานประจำปีไตรมาสและประจำปี
- ร่วมและติดตามผู้ตรวจราชการกระทรวงในการตรวจราชการและการตรวจติดตามเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์ตลอดจนติดตามการนำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติ
- รับเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวนสอบสวน จัดทำรายงานผลความคืบหน้าตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการ รวมทั้ง ประสานและดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหากรณีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา
- สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงตามแผนการตรวจราชการกระทรวง แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ หรือการติดตามเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์
- สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลภาครัฐราชการ
- วิจัยและพัฒนาาระบบตรวจราชการและประสานเครือข่ายการตรวจราชการการติดตามผล ตลอดจนตรวจสอบเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

- เสนอแนะและจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงให้สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวง จัดทำแผนมหาดไทยแม่บท ประสานแผนการปฏิบัติงาน และเสนอแนะนโยบาย ในการตั้งและจัดสรรงบประมาณประจำปี รวมทั้งติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวง
- สนับสนุนการบริหารราชการของกลุ่มภารกิจ
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด

- ประสานระดับนโยบายการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และงบประมาณ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนประสานการพัฒนาในระดับพื้นที่
- ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งกำกับ เร่งรัด และประสานการบริหารราชการของจังหวัดเพื่อการพัฒนาในพื้นที่
- สนับสนุนและส่งเสริมกลไกการบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด
- ส่งเสริมและประสานความร่วมมือภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ปฏิบัติการข่าว กระทรวงมหาดไทย

- อำนวยการ ประสานงาน และบูรณาการด้านการข่าวของกระทรวงมหาดไทยที่อาจส่งผลกระทบต่อ ความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน รวมถึงการข่าวที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายและอาชญากรรม ข้ามชาติ
- ดำเนินการติดตาม รวบรวม ตรวจสอบวิเคราะห์ และประสานสถานการณ์ด้านการข่าวที่อาจส่งผล กระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายใน รวมถึงการข่าวที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายและ อาชญากรรมข้ามชาติ
- พัฒนาระบบข่าวกรองของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

■ หน่วยงานรับผิดชอบขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย

กลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกระทรวง

- ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชี ของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกรม

- ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการเงิน ด้านการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบ ด้านการดำเนินงาน และการตรวจสอบอื่น ๆ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและกลุ่มจังหวัด
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

- เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่ปลัดกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ ภายในสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงานปลัดกระทรวง และกระทรวง
- ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

- เสนอแนะแก้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการดังกล่าวให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ และนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ประสานงาน เร่งรัด และกำกับให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการ
- รับข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ในส่วนราชการ และส่งต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- คຸ້ມครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
- ประสานงาน เร่งรัด และติดตามเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องการทุจริตฯ และคຸ້ມครองจริยธรรมฯ และร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงและการคຸ້ມครองจริยธรรม เสนอต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

- หน่วยงานภายในที่จัดตั้งขึ้นและให้รายงานตรงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานที่ปรึกษาด้านกฎหมาย

- ปฏิบัติงานในฐานะที่ปรึกษากฎหมายของกระทรวง
- ให้คำปรึกษา แนะนำ วินิจฉัยปัญหา ข้อกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยแก่ผู้บริหารของกระทรวง และส่วนราชการต่าง ๆ ในสังกัด

กลุ่มงานสนับสนุนปลัดกระทรวง

- ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการของผู้บริหารระดับสูงสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ติดตาม ประสานงานการดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อสั่งการของผู้บริหารกระทรวงมหาดไทย
- วิเคราะห์ สรุป ประสานงาน ติดตาม และเสนอแนะในงานสำคัญเร่งด่วนแก่ผู้บริหารกระทรวงมหาดไทย และงานคณะกรรมการผู้บริหาร
- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย

- รับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน
- ประสานเร่งรัดติดตามการดำเนินงานแก้ไขปัญหาเรื่องราวยุติทุกข้อ
- ประมวลแยกแยะเรื่องร้องทุกข์จากทุกช่องทาง/หน่วยงาน
- งานให้คำปรึกษาแนะนำกับประชาชน
- ประสานการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท/แก้ไขปัญหาของประชาชน
- งานนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับงานศูนย์ดำรงธรรม
- ประสานการจัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว
- ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน
- งานส่งเสริมและสงเคราะห์พลเมืองดี
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการให้บริการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (E - Report)
- งานติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม
- งานทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา
- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง กระทรวงมหาดไทย

- เป็นศูนย์บัญชาการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศของกระทรวง
- เป็นแกนกลางประสานงานระหว่างสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
กับส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวง และระหว่างกระทรวง
- งานเลขานุการของคณะทำงานขับเคลื่อนในระดับกระทรวง
- เป็นเจ้าภาพในการกำกับ ติดตามการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัด
ให้เป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ
- จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด
- ประเมินผล และจัดทำรายงานการดำเนินการของกระทรวงในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ
และปฏิรูปประเทศ
- ประสาน เร่งรัด และให้คำปรึกษาแนะนำแก่ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัด
- เผยแพร่ และสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ข้าราชการและบุคลากรในสังกัดกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ขับเคลื่อนงานจิตอาสา กระทรวงมหาดไทย

- เป็นฝ่ายเลขานุการของศูนย์อำนวยการและขับเคลื่อนงานจิตอาสากระทรวงมหาดไทย
- อำนวยการ ประสานราชการ กำกับ ติดตามการดำเนินการด้านจิตอาสาเพื่อดำเนินการตามภารกิจ
ที่ศูนย์อำนวยการใหญ่จิตอาสาพระราชทาน (ศอญ.จอส.พระราชทาน) และศูนย์อำนวยการ
และขับเคลื่อนงานจิตอาสากระทรวงมหาดไทย มอบหมาย
- อำนวยการ ประสานราชการ ติดตามการดำเนินการด้านจิตอาสาของศูนย์ขับเคลื่อนงานจิตอาสา
กรมต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวง และขับเคลื่อนภารกิจจิตอาสาของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
ให้เป็นไปตามแผนการดำเนินโครงการจิตอาสาพระราชทาน
- จัดทำแผนงานและยุทธการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการจิตอาสาพระราชทาน ภายใต้อำนาจหน้าที่และภารกิจของกระทรวง
- ประเมินผล และจัดทำรายงานการดำเนินการด้านจิตอาสาของกระทรวงและจังหวัด
- เผยแพร่และสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจงานด้านจิตอาสาแก่ข้าราชการและบุคลากรของกระทรวง
- ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินภารกิจ และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านจิตอาสาของกระทรวง
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

- หน่วยงานภายในที่จัดตั้งขึ้นและให้รายงานตรงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือรองปลัดกระทรวงที่ ปลัดกระทรวงมหาดไทยมอบหมายให้กำกับดูแลการปฏิบัติราชการเป็นรายพื้นที่

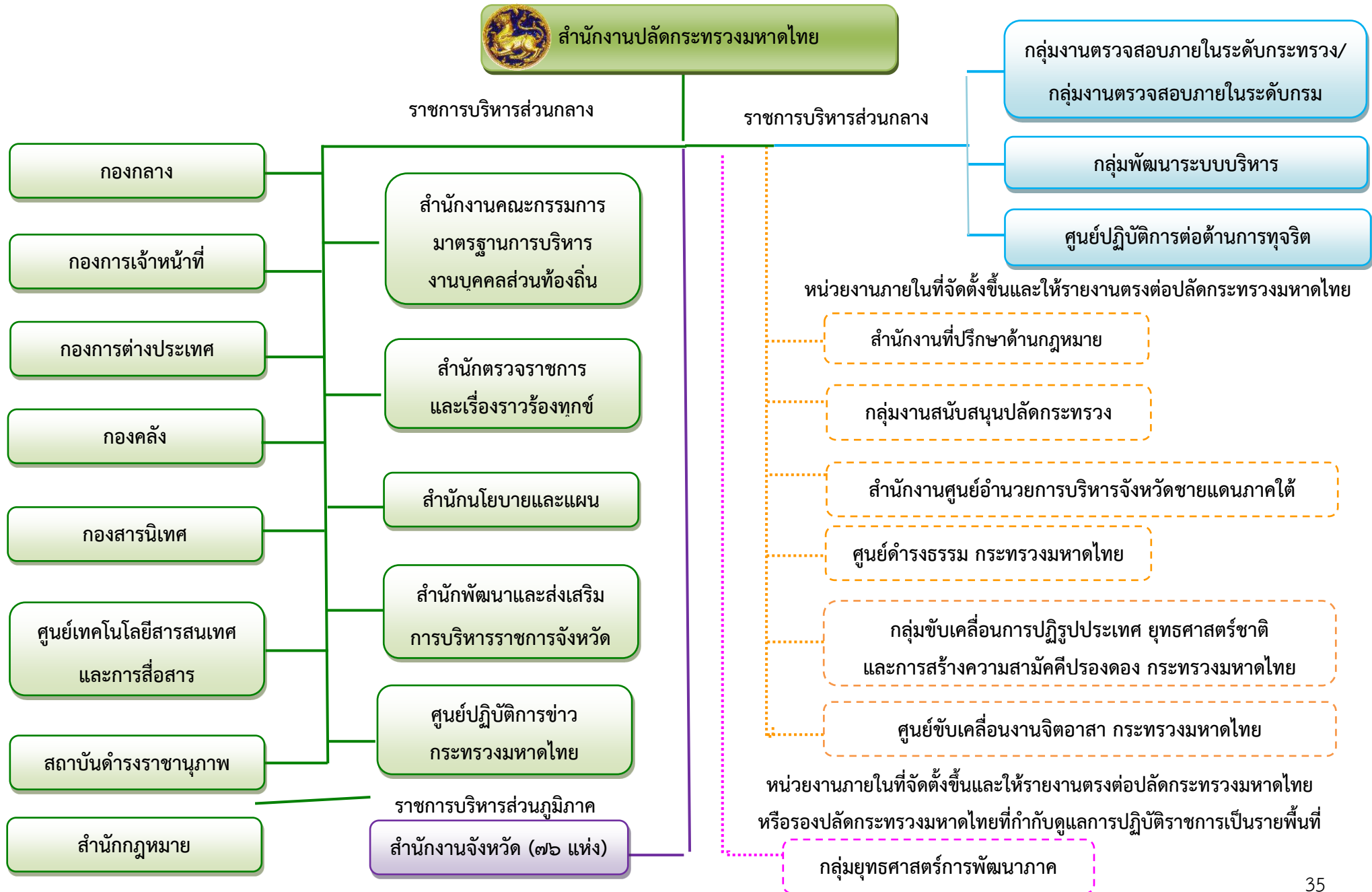
กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค

- ประสานและบูรณาการการทำงานของภาคร่วมกับหน่วยงานกลางและคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่วนราชการกระทรวง กรม และส่วนราชการหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับพื้นที่ การรับฟังความคิดเห็นในระดับพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงบูรณาการและประสานการจัดทำแผนในทุกระดับทั้งยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายสำคัญของรัฐบาล แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน และแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะ One plan
- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำและบริหารแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อจัดทำระบบข้อมูลศักยภาพการพัฒนาภาค
- ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาภาค
- จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบการจัดทำแผนพัฒนาภาค
- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

❖ ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

สำนักงานจังหวัด

- แปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติไปเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในพื้นที่
- พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการวางแผนและเครือข่ายสารสนเทศของจังหวัด โดยเป็นศูนย์สารสนเทศของจังหวัด เพื่อการบริหารและวางแผนพัฒนาจังหวัด
- จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ดำเนินการตามแผน กำกับและติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งประสานการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด
- จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรือคำของบประมาณของจังหวัด และประสานการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดหรือคำของบประมาณของกลุ่มจังหวัด
- ดำเนินการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลและการพัฒนาระบบราชการของจังหวัด
- อำนวยความสะดวก ประสาน ปฏิบัติงาน และสนับสนุนงานอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

แผนภาพที่ 6 โครงสร้างของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2564

2.3 การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

2.3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

McKinsey 7-s Framework เป็นเครื่องมือทางการบริหารอีกหนึ่งชนิดที่สามารถนำมาช่วยในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวถูกคิดค้นขึ้นมา โดย Thomas J. Peters และ Robert H. Waterman ที่ปรึกษาบริษัท McKinsey Company ในปี ค.ศ. 1978 ซึ่งต่อมาแนวคิดดังกล่าวได้ถูกนำมาตีพิมพ์ไว้ในหนังสือที่ชื่อว่า In Search of Excellence ซึ่งเป็นหนังสือที่ขายดีเป็นอย่างมากในปี ค.ศ. 1982 โดยหลักการของแนวคิดนี้ คือ ต้องการนำเสนอกรอบการประเมินองค์กรในด้านประสิทธิภาพขององค์กรที่มาจากความสัมพันธ์ของปัจจัยองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้ง 7 ปัจจัยที่อยู่ภายในองค์กร ดังนี้

S1 - กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy) คือ แผนการใช้ทรัพยากรทั้งหมดขององค์กรที่มีอยู่เพื่อบรรลุจุดหมายที่วางไว้ กลยุทธ์เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจ และการกระทำต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งที่เป็นอุปสรรค และโอกาสต่อความสำเร็จ

S2 - โครงสร้างองค์กร (Structure) คือ รูปแบบของการจัดองค์การแสดงความสัมพันธ์และสายการบังคับบัญชา กำหนดขอบเขต หน้าที่ความรับผิดชอบ รูปแบบองค์การอาจจะเป็นแบบการรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจ หรือกระจายอำนาจการตัดสินใจ

S3 - ระบบปฏิบัติการ (System) คือ ระบบหรือขั้นตอนการดำเนินงานภายในองค์กร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่ช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบการวางแผน ระบบด้านงบประมาณและระบบบัญชี ระบบในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร ซึ่งระบบหรือขั้นตอนการทำงานเหล่านี้จะบ่งบอกถึงวิธีการทำงานต่าง ๆ ขององค์กร

S4 - บุคลากร (Staff) คือ การบริหารงานทรัพยากรบุคคล ที่รวมถึงตั้งแต่การพิจารณาคัดเลือกพนักงาน การบรรจุพนักงานให้เหมาะสมกับงาน การพัฒนาความสามารถของพนักงาน การควบคุม ติดตามประเมินผลการทำงานและการให้เงินเดือน รางวัล หรือแม้แต่การลงโทษให้ออกจากงาน เป็นต้น.

S5 - ทักษะ ความรู้ความสามารถ (Skill) คือ ความเชี่ยวชาญ ความโดดเด่นความสามารถในการทำงานของพนักงาน องค์กรจำเป็นต้องมีพนักงานที่มีทักษะเพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก

S6 - รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) ของผู้บริหาร คือ ผู้นำองค์กรมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร ผู้นำองค์กรต้องเป็นแบบอย่างของพนักงาน รู้จักสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ช่วยให้องค์กรเดินไปสู่ความสำเร็จ

S7 - คุณค่าหรือค่านิยมร่วม (Shared Value) คือ สิ่งที่คนทั้งองค์การยึดถือร่วมกัน มุ่งมั่นในสิ่งเดียวกัน ทำโดยไม่มีการบังคับ แต่เป็นวัฒนธรรมองค์การ วิธีปฏิบัติ ปรัชญาการทำงานที่ทุกคนยอมรับและทำตาม ค่านิยมร่วมเปรียบเสมือนหัวใจขององค์การที่เชื่อมประสานองค์การเข้าด้วยกัน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยใช้ 7S สรุปเป็นตาราง ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในขององค์กรโดยใช้ 7S

7'S Model	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
1. กลยุทธ์ของ องค์การ (Strategy)	S1 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ แผนยุทธศาสตร์ และมีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการทั้งระยะสั้น (แผนปฏิบัติราชการประจำปี) และระยะกลาง (แผนแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี) S2 เป็นหน่วยงานที่ขับเคลื่อนการแปลงนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ อาทิ นโยบายไทยนิยม ยั่งยืน โครงการตำบลละ 5 ล้านบาท และโครงการตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเอชไอวี และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 S3 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนการจัดทำแผนและประสานแผนเพื่อให้เกิดการบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่	W1 ยังไม่มีแนวทางในการจัดแผนปฏิบัติราชการที่สอดคล้องกับความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) ที่ชัดเจน W2 การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ของหน่วยไปยังผู้ปฏิบัติยังไม่เป็นรูปธรรม ทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ไม่เข้าใจแผนงาน ส่งผลให้ผลงานไม่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์ของหน่วยเท่าที่ควร W3 มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงบ่อยครั้ง ทำให้นโยบายของหน่วยงานไม่ต่อเนื่อง

7'S Model	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
2. โครงสร้างองค์กร (Structure)	S4 มีการแบ่งการบริหารราชการส่วนกลางเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบาย สั่งการ กำกับ ติดตามงานในภาพรวมของประเทศ S5 มีการแบ่งส่วนราชการส่วนภูมิภาคในลักษณะ Area ออกเป็น 6 ภาค 18 กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค 6 ภาค เป็นหน่วยงานกำกับดูแลภายใต้รองปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลภาค และ 76 จังหวัด ซึ่งมีสำนักงานจังหวัดเป็นส่วนราชการในภูมิภาค	W4 โครงสร้างของกลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด เป็นหน่วยงานส่วนกลางซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในภูมิภาค ถูกกำกับดูแลและประเมินผลโดยส่วนกลาง ผู้ว่าราชการจังหวัดควรมีส่วนในการกำกับและประเมินผลโดยตรงได้อีกทางหนึ่ง
	สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึง สอดคล้องกับแต่ละพื้นที่ และเกิดความครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ	
3. ระบบปฏิบัติงาน (System)	S6 มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารกระทรวงเพื่อวางแผน สรุปผลการดำเนินงาน กำกับติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง ผ่านกลไก ก.พ.ร. และผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ทั้งในรูปแบบ Onsite และ Online S7 มีศูนย์ดำรงธรรมเป็นหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคเพื่อทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน และทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการร่วมตามมาตรา 32 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	W5 มีการรวมอำนาจและนโยบายที่สั่งการจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาคไม่ชัดเจน มีหลากหลายซ้ำซ้อน ขาดการบูรณาการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน W6 ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่หลายๆ เรื่อง ต้องมีการบูรณาการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องจากหลายส่วนราชการ ทำให้แก้ไขปัญหาได้ล่าช้า W7 ขาดการกำหนดนโยบายเชิงรุก จากการวิเคราะห์ข้อมูลการร้องเรียนและปัญหาความต้องการของประชาชนเพื่อวางแผนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่

7'S Model	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
4. บุคลากร (Staff)	S8 มีอัตราการกำลังและการประเมินผลปฏิบัติงานของข้าราชการในทุกกระดับ	W8 การจัดสรรบุคลากรบางตำแหน่งไม่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ทักษะความรู้ความสามารถ (Skill)	S9 มีสถาบันฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยทุกระดับ เพื่อให้ได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะทัศนคติตลอดจนวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมทั้งดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สาธารณชน	W9 ไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ส่งผลให้บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถในทางที่เหมาะสมของตนเอง W10 ต่างคนต่างทำ ไม่แชร์ข้อมูลและบูรณาการการทำงานร่วมกัน
6. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	S10 แต่งตั้งคณะกรรมการ ก.บ.จ./ก.บ.ก. กรอ. จังหวัดและกรอ.กลุ่มจังหวัด เพื่อให้เป็นเวทีรับฟังความเห็นทั้งข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะ รวมทั้งร่วมกันขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปพร้อมกันกับภาครัฐ และให้เป็นกลไกเชื่อมโยงจังหวัด/กลุ่มจังหวัดสู่ส่วนกลาง	W11 ผู้บริหารมีการสั่งงานข้ามสายบังคับบัญชาสู่ผู้ปฏิบัติโดยตรง ส่งผลให้ผู้บังคับบัญชา ³³ ของผู้ปฏิบัติไม่ทราบข้อมูล
7. คุณค่าหรือค่านิยมร่วม (Shared Value)	S11 มีการกำหนดค่านิยมร่วมของกระทรวงฯ	W12 บุคลากรขาดความตระหนักถึงค่านิยมร่วมของกระทรวง เนื่องจากขาดการผลักดัน และการถ่ายทอดลงสู่ผู้ปฏิบัติอย่างทั่วถึง

2.3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดยใช้ C-Pest (C- PEST Analysis)

เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้วยปัจจัย 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านผู้รับบริการ (Customer : C) วิเคราะห์ผู้รับบริการ ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและประชาชนทั่วไป เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ

2) ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and legal : P) วิเคราะห์ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ กฎหมาย นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

3) ด้านเศรษฐกิจ (Economic : E) วิเคราะห์สภาพและแนวโน้มเศรษฐกิจที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจถดถอยเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและคุณภาพชีวิตของประชาชน

4) ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Society : S) ปัญหาการความเหลื่อมล้ำและการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศ

5) ด้านเทคโนโลยี (Technological : T) วิเคราะห์ในเรื่องความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อหน่วยงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่

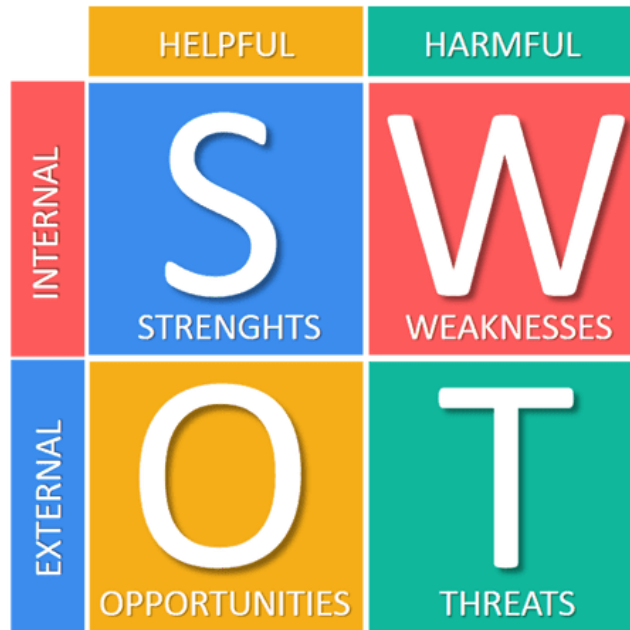
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยใช้ C-PEST สรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก C-PEST

ด้านการวิเคราะห์	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
1. ด้านผู้รับบริการ (Customer : C)	O1 ผู้รับบริการ มีความเชื่อมั่นในการให้บริการในมิติต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละพื้นที่	T1 ผู้รับบริการเกิดความเชื่อมั่นจึงมีผู้รับบริการเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ทำให้ปริมาณงานไม่สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรที่มีอยู่ อาจส่งผลกระทบต่อบริการที่ล่าช้าลง
2. ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and legal : P)	O2 ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายการพัฒนาประเทศในแผนฉบับต่าง ๆ รวมถึงมีกฎหมายที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ในมิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของกระทรวงมหาดไทย	T2 ความขัดแย้งและการแทรกแซงทางการเมืองต่อฝ่ายบริหาร ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติตามนโยบายของผู้ปฏิบัติงาน T3 การบูรณาการเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหา ระดับพื้นที่ ต้องเกิดจากการบูรณาการความร่วมมือ

ด้านการวิเคราะห์	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
		และเกี่ยวข้องกับกฎหมายของหลายหน่วยงาน ซึ่งส่งผลให้ภารกิจเกิดความล่าช้ามากขึ้น
3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic : E)	O3 รัฐบาลมีนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง	T4 เศรษฐกิจของประเทศถดถอยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ประชาชนตกงานเกิดปัญหาอาชญากรรมมากขึ้น
4. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Society : S)	O4 โครงสร้างสังคมที่ซับซ้อน ความแตกต่างระหว่าง Generation ประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยเต็มขั้น เป็นการสร้างโอกาสและบทบาทภารกิจของกระทรวงมหาดไทยที่มีมากขึ้น	T5 ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความยากจนที่เพิ่มขึ้น จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้เกิดข้อเรียกร้องในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบที่ซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น T6 สถานการณ์โควิด - 19 ทำให้ประชาชนตกงาน จึงเดินทางกลับภูมิลำเนา ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในพื้นที่ต่าง ๆ มากขึ้น
5. ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)	O5 การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเทคโนโลยี ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและร้องเรียนการทำงานของภาครัฐให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น	T7 ประชาชนมีความรู้ด้านเทคโนโลยี แต่ไม่ตระหนักและเคารพกฎหมาย โดยเฉพาะข้อมูลความลับของส่วนราชการ ข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมรูปแบบใหม่ ๆ เช่น fake news หรือ แก๊งค์ Call Center หรือการวิพากษ์วิจารณ์บุคคลทางสื่อออนไลน์ จนเกิดเป็นคดีความมากขึ้น

2.4 การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis)

สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

จุดแข็ง (Strengths)

1. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ แผน ยุทธศาสตร์ และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้น (แผนปฏิบัติการประจำปี) และระยะกลาง (แผนแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี)
2. เป็นหน่วยงานที่ขับเคลื่อนการแปลงนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ อาทิ นโยบายไทยนิยม ยั่งยืน โครงการตำบลละ 5 ล้านบาท และโครงการตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนการจัดทำแผนและประสานแผน เพื่อให้เกิดการบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่
4. มีการแบ่งการบริหารราชการส่วนกลางเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบาย สั่งการ กำกับ ติดตามงานในภาพรวมของประเทศ
5. มีการแบ่งส่วนราชการส่วนภูมิภาคในลักษณะ Area ออกเป็น 6 ภาค 18 กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค 6 ภาค เป็นหน่วยงานกำกับดูแลภายใต้รองปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลภาค และ 76 จังหวัด ซึ่งมีสำนักงานจังหวัดเป็นส่วนราชการในภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล เพื่อให้เกิดการบูร

ณาการในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทั้งถึง สอดคล้องกับแต่ละพื้นที่และเกิดความครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

6. มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารกระทรวงเพื่อวางแผน สรุปผลการดำเนินงาน กำกับติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง ผ่านกลไก ก.พ.ร. และผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยทั้งในรูปแบบ Onsite และ Online

7. มีศูนย์ดำรงธรรมเป็นหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคเพื่อทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน และทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการร่วมตามมาตรา 32 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

8. มีอัตรากำลังและการประเมินผลปฏิบัติงานของข้าราชการในทุกระดับ

9. มีสถาบันฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงทุกระดับ เพื่อให้ได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะคิดตลอดจนวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมทั้งดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สาธารณชน

10. แต่งตั้งคณะกรรมการ กรอ.จังหวัดและกรอ.กลุ่มจังหวัด เพื่อให้เป็นเวทีรับฟังความเห็น ทั้งข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะรวมทั้งร่วมกันขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปพร้อมกันกับภาครัฐ และให้เป็นกลไกเชื่อมโยงจังหวัดสู่ส่วนกลาง

11. มีการกำหนดค่านิยมร่วมของกระทรวงมหาดไทย

จุดอ่อน (Weakness)

1. ยังไม่มีแนวทางในการจัดแผนปฏิบัติราชการที่สอดคล้องกับหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) ที่ชัดเจน

2. การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ของหน่วยไปยังผู้ปฏิบัติยังไม่เป็นรูปธรรม ทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ไม่เข้าใจแผนงาน ส่งผลให้ผลงานไม่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์ของหน่วยเท่าที่ควร

3. มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงบ่อยครั้ง ทำให้นโยบายของหน่วยงานไม่ต่อเนื่อง

4. โครงสร้างของกลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด เป็นหน่วยงานส่วนกลาง ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในภูมิภาค ถูกกำกับดูแลและประเมินผลโดยส่วนกลาง ผู้ว่าราชการจังหวัดควรมีส่วนในการกำกับและประเมินผลโดยตรงได้อีกทางหนึ่ง

5. มีการรวมอำนาจและนโยบายที่สั่งการจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาคไม่ชัดเจน มีหลากหลายซ้ำซ้อน ขาดการบูรณาการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6. ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่หลายๆ เรื่อง ต้องมีการบูรณาการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องจากหลายส่วนราชการ ทำให้แก้ไขปัญหาได้ล่าช้า
7. ขาดการกำหนดนโยบายเชิงรุก จากกรณีวิเคราะห์ข้อมูลการร้องเรียนและปัญหาความต้องการของประชาชนเพื่อวางแผนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่
8. การจัดสรรบุคลากรบางตำแหน่งไม่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
9. ไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ส่งผลให้บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถในทางที่เหมาะสมของตนเอง
10. ต่างคนต่างทำ ไม่แชร์ข้อมูลและบูรณาการการทำงานร่วมกัน
11. ผู้บริหารมีการสั่งงานข้ามสายบังคับบัญชาสู่ผู้ปฏิบัติโดยตรง ส่งผลให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ปฏิบัติไม่ทราบข้อมูล
12. บุคลากรขาดความตระหนักถึงค่านิยมร่วมของกระทรวง เนื่องจากขาดการผลักดันและการถ่ายทอดลงสู่ผู้ปฏิบัติอย่างทั่วถึง

สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunities)

1. ผู้รับบริการ มีความเชื่อมั่นในการให้บริการในมิติต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละพื้นที่
2. ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายการพัฒนาประเทศในแผนฉบับต่าง ๆ รวมถึงมีกฎหมายที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาระดับพื้นที่ในมิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของกระทรวงมหาดไทย
3. รัฐบาลมีนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง
4. โครงสร้างสังคมที่ซับซ้อน ความแตกต่างระหว่าง Generation ประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยเพิ่มขึ้น เป็นการสร้างโอกาสและบทบาทภารกิจของกระทรวงมหาดไทยที่มีมากขึ้น
5. การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเทคโนโลยี ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและร้องเรียนการทำงานของภาครัฐให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น

ภาวะคุกคาม (Threats)

1. ผู้รับบริการเกิดความเชื่อมั่นจึงมีผู้รับบริการเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ทำให้ปริมาณงานไม่สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรที่มีอยู่ อาจส่งผลต่อการบริการที่ล่าช้าลง
2. ความขัดแย้งและการแทรกแซงทางการเมืองต่อฝ่ายบริหาร ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตามนโยบายของผู้ปฏิบัติงาน

3. การบูรณาการเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาระดับพื้นที่ ต้องเกิดจากการบูรณาการความร่วมมือและเกี่ยวข้องกับกฎหมายของหลายหน่วยงาน ซึ่งส่งผลให้ภารกิจเกิดความล่าช้ามากขึ้น

4. เศรษฐกิจของประเทศถดถอยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ประชาชน ตกงาน เกิดปัญหาอาชญากรรมมากขึ้น

5. ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความยากจนที่เพิ่มขึ้น จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้เกิด ข้อเรียกร้องในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบที่ซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น

6. สถานการณ์โควิด - 19 ทำให้ประชาชนตกงาน จึงเดินทางกลับภูมิลำเนา ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อ การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในพื้นที่ต่าง ๆ มากขึ้น

7. ประชาชนมีความรู้ด้านเทคโนโลยี แต่ไม่ตระหนักและเคารพกฎหมาย โดยเฉพาะข้อมูลความลับของส่วนราชการ ข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมรูปแบบใหม่ ๆ เช่น fake news หรือ แก๊งค์ Call Center หรือการวิพากษ์วิจารณ์บุคคลทางสื่อออนไลน์ จนเกิดเป็นคดีความมากขึ้น

2.5 การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

2.5.1 การกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

ผู้ศึกษาส่งแบบวิเคราะห์การถ่วงน้ำหนักสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรและสถานะแวดล้อมภายนอกให้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และสำนักนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำนโยบาย จัดทำแผน จัดทำงบประมาณ และการประเมินผล จำนวนทั้งสิ้น 7 คน โดยให้พิจารณาตามหลักการและความสำคัญว่าปัจจัยด้านใดเป็นจุดแข็งหรือปัญหาต่อองค์กรมากให้กำหนดน้ำหนักคะแนนมากกว่ารายการที่เป็นจุดแข็งหรือปัญหาต่อองค์กรน้อย โดยให้คะแนนรวมของทุกข้อรวมกันเป็น 1 น้ำหนักในแต่ละด้าน อาจเท่ากันหรือไม่เท่ากันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความสำคัญ โดยสรุปผลเป็นตารางได้ดังนี้

2.5.2 การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

ผู้ศึกษาส่งแบบสอบถามโดยให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยและสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำนโยบาย จัดทำแผนจัดทำงบประมาณและการประเมินผล จำนวนทั้งสิ้น 7 คน พิจารณาประเด็นและวิเคราะห์ว่าประเด็นดังกล่าว ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ในช่องสี่เทา โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมากที่สุด
 - 4 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมาก
 - 3 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยปานกลาง
 - 2 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยน้อย
 - 1 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยน้อยที่สุด
- ผู้วิจัยได้นำผลคะแนนของทุกคนมาหาค่าเฉลี่ย ได้ผลดังตารางที่ 5 และตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 5 การให้คะแนนสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร โดยใช้วิธี 7S

ประเด็นสำคัญ	สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดแข็ง		สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
1. กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	4.05	S1 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ แผนยุทธศาสตร์ และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการทั้งระยะสั้น (แผนปฏิบัติการประจำปี) และระยะกลาง (แผนปฏิบัติการราชการระยะ 5 ปี)	4.02	W1 ยังไม่มีแนวทางในการจัดแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) ที่ชัดเจน
	4.10	S2 เป็นหน่วยงานที่ขับเคลื่อนการแปลงนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ อาทิ นโยบายไทยนิยม ยั่งยืน	4.05	W2 การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ของหน่วยไปยังผู้ปฏิบัติ ยังไม่เป็นรูปธรรม ทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ไม่เข้าใจแผนงาน ส่งผลให้ผลงาน

ประเด็นสำคัญ	สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดแข็ง		สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
		โครงการตำบลละ 5 ล้านบาท และโครงการตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหายิวยาและพื้นที่ชุมชนธุรกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019		ไม่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และยุทธศาสตร์ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยเท่าที่ควร
	4.00	S3 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. 2562 ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนการจัดทำแผนและประสานแผน เพื่อให้เกิดการบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่	3.86	W3 มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงบ่อยครั้ง ทำให้นโยบายของหน่วยงานไม่ต่อเนื่อง
2. โครงสร้างองค์กร (Structure)	3.95	S4 มีการแบ่งการบริหารราชการส่วนกลางเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายสั่งการ กำกับติดตามงานในภาพรวมของประเทศ	3.92	W4 โครงสร้างของกลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัดเป็นหน่วยงานส่วนกลางซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในภูมิภาค ถูกกำกับดูแลและประเมินผลโดยส่วนกลาง

ประเด็นสำคัญ	สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดแข็ง		สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
				ผู้ว่าราชการจังหวัดควรมีส่วนในการกำกับและประเมินผลโดยตรงได้อีกทางหนึ่ง
	4.00	S5 มีการแบ่งส่วนราชการส่วนภูมิภาคในลักษณะ Area ออกเป็น 6 ภาค 18 กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค 6 ภาค เป็นหน่วยงานกำกับดูแลภายใต้รองปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลภาค และ 76 จังหวัด ซึ่งมีสำนักงานจังหวัดเป็นส่วนราชการในภูมิภาคสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็วทั่วถึง สอดคล้องกับแต่ละพื้นที่ และเกิดความครอบคลุม ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ		

ประเด็นสำคัญ	สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดแข็ง		สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
3. ระบบปฏิบัติงาน (System)	4.30	S6 มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารกระทรวงเพื่อวางแผนสรุปผลการดำเนินงานกำกับติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง ผ่านกลไก ก.พ.ร. และผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ทั้งในรูปแบบ Onsite และ Online	4.00	W5 มีการรวมอำนาจและนโยบายที่สั่งการจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาคไม่ชัดเจน มีหลากหลาย ซ้ำซ้อน ขาดการบูรณาการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
	4.60	S7 มีศูนย์ดำรงธรรมเป็นหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคเพื่อทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน และทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการร่วมตามมาตรา 32 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546	4.23	W6 ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่หลายๆ เรื่อง ต้องมีการบูรณาการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องจากหลายส่วนราชการ ทำให้แก้ไขปัญหาล่าช้า

ประเด็นสำคัญ	สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดแข็ง		สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
			4.10	W7 ขาดการกำหนดนโยบายเชิงรุก จากการวิเคราะห์ข้อมูลการร้องเรียนและปัญหาความต้องการของประชาชนเพื่อวางแผนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่
4. บุคลากร (Staff)	4.43	S8 มีอัตรากำลังและการประเมินผลปฏิบัติงานของข้าราชการในทุกระดับ	4.30	W8 การจัดสรรบุคลากรบางตำแหน่งไม่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ทักษะความรู้ความสามารถ (Skill)	4.40	S9 มีสถาบันฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยในทุกกระดับ เพื่อให้ได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะทัศนคติตลอดจนวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการ	4.10	W9 ไม่มี แผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ส่งผลให้บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้และความสามารถในทางที่เหมาะสมของตนเอง

ประเด็นสำคัญ	สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดแข็ง		สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
		ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมทั้งดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สาธารณชน		
			4.00	W10 ต่างคนต่างทำ ไม่แชร์ข้อมูลและบูรณาการการทำงานร่วมกัน
6. แบบแผนหรือพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารระดับสูง (Style)	4.62	S10 แต่งตั้งคณะกรรมการ ก.บ.จ./ก.บ.ก. กรอ.จังหวัด และกรอ.กลุ่มจังหวัด เพื่อให้เป็นเวทีรับฟังความเห็นทั้งข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะรวมทั้งร่วมกันขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปพร้อมกันกับภาครัฐ และให้เป็นกลไกเชื่อมโยงจังหวัด/กลุ่มจังหวัดสู่ส่วนกลาง	4.00	W11 ผู้บริหารมีการสั่งงานข้ามสายบังคับบัญชาสู่ผู้ปฏิบัติโดยตรง ส่งผลให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ปฏิบัติไม่ทราบข้อมูล

ประเด็นสำคัญ	สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดแข็ง		สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
7. คุณค่าหรือค่านิยมร่วม (Shared Value)	3.80	S11 มีการกำหนดค่านิยมร่วมของกระทรวงมหาดไทย	3.70	W12 บุคลากรขาดความตระหนักถึงค่านิยมร่วมของกระทรวง เนื่องจากขาดการผลักดันและการถ่ายทอดลงสู่ผู้ปฏิบัติอย่างทั่วถึง

ตารางที่ 6 การให้คะแนนสถานะแวดล้อมภายนอก โดยใช้วิธี C-PEST

ประเด็นสำคัญ	สถานะแวดล้อมภายนอก : โอกาส		สถานะแวดล้อมภายนอก : ภาวะคุกคาม	
	คะแนนเฉลี่ย	Opportunities	คะแนนเฉลี่ย	Threats
1. ด้านผู้รับบริการ (Customer : C)	4.85	O1 ผู้รับบริการ มีความเชื่อมั่นในการให้บริการ ในมิติต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละพื้นที่	4.50	T1 ผู้รับบริการเกิดความเชื่อมั่นจึงมีผู้รับบริการเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ทำให้ปริมาณงานไม่สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรที่มีอยู่ อาจส่งผลกระทบต่อบริการที่ล่าช้าลง
2. ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and legal : P)	4.57	O2 ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายการพัฒนาประเทศในแผนฉบับต่าง ๆ รวมถึงมีกฎหมายที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ในมิติ	4.14	T2 ความขัดแย้งและการแทรกแซงทางการเมืองต่อฝ่ายบริหาร ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตามนโยบายของผู้ปฏิบัติงาน

ประเด็นสำคัญ	สภาวะแวดล้อมภายนอก : โอกาส		สภาวะแวดล้อมภายนอก : ภาวะคุกคาม	
	คะแนนเฉลี่ย	Opportunities	คะแนนเฉลี่ย	Threats
		ต่าง ๆ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของกระทรวงมหาดไทย		
			4.06	T3 การบูรณาการเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาระดับพื้นที่ ต้องเกิดจากการบูรณาการความร่วมมือและเกี่ยวข้องกับกฎหมายของหลายหน่วยงานซึ่งส่งผลให้ภารกิจเกิดความล่าช้ามากขึ้น
3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic : E)	4.70	O3 รัฐบาลมีนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง	4.57	T4 เศรษฐกิจของประเทศถดถอยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ประชาชนตกงาน เกิดปัญหาอาชญากรรมมากขึ้น
4. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Society : S)	4.50	O4 โครงสร้างสังคมที่ซับซ้อน ความแตกต่างระหว่าง Generation ประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยเต็มขั้น เป็นการสร้างโอกาสและบทบาทภารกิจของกระทรวงมหาดไทยที่มีมากขึ้น	4.30	T5 ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความยากจนที่เพิ่มขึ้น จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้เกิดข้อเรียกร้องในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบที่ซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น
			3.86	T6 สถานการณ์โควิด - 19 ทำให้ประชาชนตกงาน จึงเดินทางกลับ

ประเด็นสำคัญ	สภาวะแวดล้อมภายนอก : โอกาส		สภาวะแวดล้อมภายนอก : ภาวะคุกคาม	
	คะแนนเฉลี่ย	Opportunities	คะแนนเฉลี่ย	Threats
				ภูมิลำเนา ทำให้เกิดความเสียหายต่อการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในพื้นที่ต่าง ๆ มากขึ้น
5. ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)	4.65	O5 การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเทคโนโลยี ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและร้องเรียนการทำงานของภาครัฐให้ เกิดความโปร่งใสมากขึ้น	4.00	T7 ประชาชนมีความรู้ด้านเทคโนโลยี แต่ไม่เคารพกฎหมาย โดยเฉพาะข้อมูลความลับของส่วนราชการ ข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมรูปแบบใหม่ ๆ เช่น fake news หรือ แก๊งค์ Call Center หรือการวิพากษ์วิจารณ์บุคคลทางสื่อออนไลน์ จนเกิดเป็นคดี ความมากขึ้น

2.6 การสรุปผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

การกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอก และสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร โดยแจกแจงให้คะแนนให้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำนโยบาย จัดทำแผน จัดทำงบประมาณ และการประเมินผล จำนวนทั้งสิ้น 7 คน พิจารณาประเด็น และวิเคราะห์ว่าประเด็นดังกล่าวส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยน้อย

1 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยน้อยที่สุด การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร มีการกำหนดน้ำหนักในแต่ละด้านของ 7S ตามความสำคัญ โดยมีหลักการว่าปัจจัยด้านใดที่เป็นจุดแข็งหรือปัญหาต่อสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมาก จะกำหนดน้ำหนักคะแนนมากกว่ารายการที่เป็นจุดแข็งหรือปัญหาต่อสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยน้อย เพื่อนำไปกำหนดกลยุทธ์และจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา โดยสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 7 การสรุปผลการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร	น้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x น้ำหนัก		สรุปผล (จุดแข็ง- จุดอ่อน)
		จุดแข็ง	จุดอ่อน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	
S1: กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	0.12	4.05	3.97	0.49	0.48	0.01
S2: โครงสร้างองค์กร (Structure)	0.10	3.98	3.92	0.40	0.39	0.01
S3: ระบบในการดำเนินงานขององค์กร (System)	0.16	4.45	4.11	0.71	0.66	0.05
S4: บุคลากรในองค์กร (Staff)	0.16	4.43	4.30	0.71	0.69	0.02
S5: ความรู้ความสามารถของบุคลากร (Skill)	0.16	4.40	4.05	0.70	0.65	0.05
S6: แบบแผนหรือพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารระดับสูง (Style)	0.21	4.62	4.00	0.97	0.84	0.13
S7: ค่านิยมร่วมกัน (Shared Value)	0.09	3.80	3.70	0.34	0.33	0.01
เฉลี่ยปัจจัยภายใน						
				+4.32	-4.04	
สรุปปัจจัยภายใน				+0.28		

การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายนอก มีการกำหนดน้ำหนักในแต่ละด้านของ C-PEST ตามความสำคัญ โดยมีหลักการว่าปัจจัยด้านใดที่เป็นโอกาสหรืออุปสรรคต่อสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมาก จะกำหนดน้ำหนักคะแนนมากกว่ารายการที่เป็นโอกาสหรืออุปสรรคต่อสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยน้อย เพื่อนำไปกำหนด กลยุทธ์และจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา โดยสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 8 การสรุปผลการวิเคราะห์สถานะแวดล้อมภายนอก

สถานะแวดล้อมภายนอก	น้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x น้ำหนัก		สรุปผล
		โอกาส	อุปสรรค	โอกาส	อุปสรรค	
C : พฤติกรรมของลูกค้า (Customer Behavior)	0.27	4.85	4.50	1.31	1.22	0.09
P : การเมืองและกฎหมาย (Political and Legal)	0.18	4.57	4.10	0.82	0.74	0.08
E : เศรษฐกิจ (Economic)	0.21	4.70	4.57	0.99	0.96	0.03
S : สังคมและวัฒนธรรม (Social – cultural)	0.15	4.50	4.08	0.66	0.61	0.05
T : เทคโนโลยี (Technological)	0.19	4.65	4.00	0.88	0.76	0.12
เฉลี่ยปัจจัยภายนอก				+4.66	-4.29	
สรุปปัจจัยภายนอก				+0.37		

2.7 การประเมินตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร

จากคะแนนข้างต้นจะนำไปสู่การจัดทำกราฟแสดงสถานภาพของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งการแสดงผลภาพขององค์กรจะบ่งบอกถึงสถานภาพ 4 ลักษณะ ดังนี้

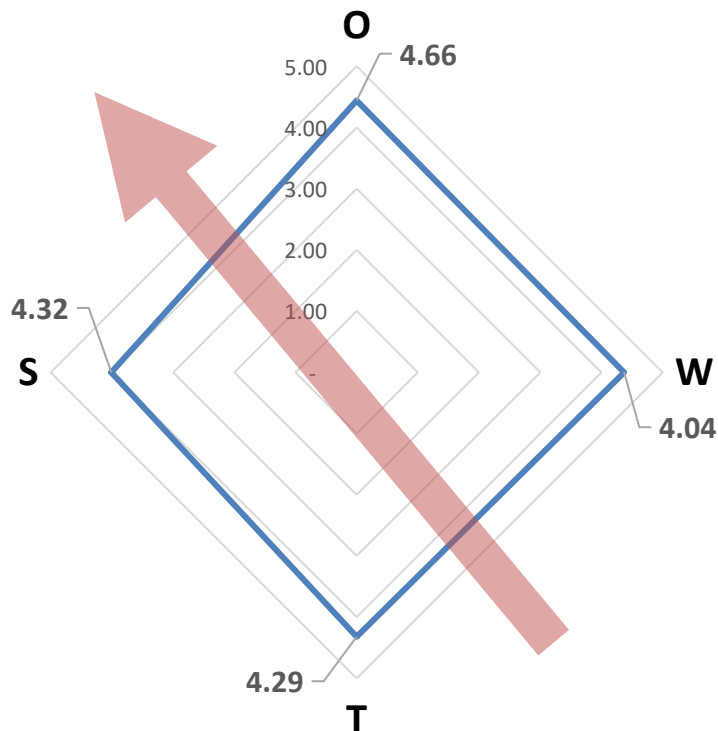
1. Stars (เอื้อและแข็ง) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส และมีปัจจัยภายในที่แข็ง เป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมสูง เมื่อองค์กรมีสถานภาพเป็น Stars ให้กำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive) ต้องรักษาความเป็น Stars ให้อยืนยงต่อไปและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. Question Marks (เอื้อแต่อ่อน) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัจจัยภายนอกเอื้อ มีความพร้อมสูงให้การสนับสนุน แต่ปัจจัยภายในองค์กรอ่อน หากแก้ปัญหาจุดอ่อนขององค์กรได้ จะนำไปสู่สภาพที่เอื้อและแข็ง Stars ได้ ให้กำหนดกลยุทธ์พัฒนาองค์กร (Turnaround)

3. Cash Cows (ไม่เอื้อแต่แข็ง) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรในภาพรวม ส่วนใหญ่ภายนอกองค์กร มีอุปสรรค มีปัญหา แต่ภายในองค์กรแข็ง มีความพร้อมมีความเข้มแข็ง หากรอให้ปัจจัยภายนอกเป็นโอกาสเอื้อต่อการพัฒนาองค์กร หรือพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสก็จะสามารถพัฒนาองค์กรนำไปสู่สภาพที่เอื้อและแข็ง Stars ได้ ให้กำหนดกลยุทธ์ป้องกัน/แตกตัว (Defend/Diversify)

4. Dogs (ไม่เอื้อและอ่อน) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรโดยภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ทั้งภายนอกไม่เอื้อ ภายในอ่อน มีปัญหาต่อความล้มเหลวต่อการประสบความสำเร็จ

ค่อนข้างสูง จึงเป็นไปได้ว่าต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน เพราะหากดำเนินการต่อไป ปัญหาจะสะสมขึ้นเรื่อยๆ อาจถึงขั้นแก้ไขไม่ได้ต้องยุบองค์กร ให้กำหนดกลยุทธ์ประคองตัว/ถอย (Retrenchment)

แผนภาพที่ 7 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

จากภาพแสดงให้เห็นว่าสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย มีตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ในด้านจุดแข็งและโอกาส ซึ่งถือว่าเป็น “Stars (เอื้อและแข็ง)” แสดงให้เห็นว่าองค์กรโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส และมีปัจจัยภายในที่แข็ง เป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมสูง เมื่อองค์กรมีสถานะภาพเป็น Stars ให้กำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive) ต้องรักษาความเป็น Stars ให้ยืนยงต่อไปและพัฒนางานต่อยอด

บทที่ 3

แผนขององค์กร

3.1 แผนปฏิบัติการราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570)

การศึกษาเรื่อง “แผนปฏิบัติการราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570)” มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่มีผลต่อการดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ทั้งสถานะแวดล้อมภายนอกและสถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) ตลอดจนเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

3.2 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (ENDs) (วิสัยทัศน์ /พันธกิจ/ประเด็นยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์)

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรสมรรถนะสูงในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่

พันธกิจ

1. พัฒนายุทธศาสตร์และแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่
2. ส่งเสริมการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
3. ส่งเสริมการบริหารจัดการภาครัฐแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

1. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการตามนโยบาย/ยุทธศาสตร์
2. จังหวัด/กลุ่มจังหวัดมีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. องค์กรสมรรถนะสูง ตอบโจทย์ประชาชน ยึดหลักธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การบูรณาการและขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่
2. การส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานเชิงพื้นที่ให้มีผลสัมฤทธิ์สูง
3. การพัฒนาองค์กรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

3.3 แนวทางในการดำเนินการ (WAYS) (กลยุทธ์)

เมื่อพิจารณาผลที่ได้จากการทำ SWOT Analysis โดยเรียงลำดับความสำคัญของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค 5 อันดับแรก แล้วนำ TOWS Matrix มาใช้เพื่อวิเคราะห์ทางเลือกเชิงกลยุทธ์ที่เป็นไปได้ ซึ่งได้ผลเป็นกลยุทธ์ต่าง ๆ ดังแสดงตามตารางดังนี้

จุดแข็ง 5 อันดับแรก

S10 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ./ก.บ.ภ.) คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.จังหวัด/กรอ.กลุ่มจังหวัด) เพื่อให้เป็นเวทีรับฟังความเห็นทั้ง ข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะรวมทั้งร่วมกันขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปพร้อมกันกับภาครัฐ และให้เป็นกลไกเชื่อมโยง จังหวัด/กลุ่มจังหวัดสู่ส่วนกลาง

S7 มีศูนย์ดำรงธรรมเป็นหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคเพื่อทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน และทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการร่วมตามมาตรา 32 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

S8 มีอัตรากำลังและการประเมินผลปฏิบัติงานของข้าราชการในทุกระดับ

S9 มีสถาบันฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงทุกระดับ เพื่อให้ได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะคิดตลอดจนวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะที่เหมาะสมทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมทั้งดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สาธารณชน

S6 มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารกระทรวงเพื่อวางแผน สรุปผลการดำเนินงานกำกับติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง ผ่านกลไก ก.พ.ร. และผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ทั้งในรูปแบบ Onsite และ Online

จุดอ่อน 5 อันดับแรก

W8 การจัดสรรบุคลากรบางตำแหน่งไม่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

W6 ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่หลายๆ เรื่อง ต้องมีการบูรณาการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง จากหลายส่วนราชการ ทำให้แก้ไขปัญหาล่าช้า

W7 ขาดการกำหนดนโยบายเชิงรุก จากการวิเคราะห์ข้อมูลการร้องเรียนและปัญหาความต้องการของประชาชนเพื่อวางแผนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่

W9 ไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ส่งผลให้บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้และความสามารถในทางที่เหมาะสมของตนเอง

W2 การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ของหน่วยไปยังผู้ปฏิบัติยังไม่เป็นรูปธรรม ทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจแผนงาน ส่งผลให้ผลงานไม่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์ของหน่วยเท่าที่ควร

โอกาส 5 อันดับแรก

O1 ผู้รับบริการ มีความเชื่อมั่นในการให้บริการในมิติต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละพื้นที่

O3 รัฐบาลมีนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง

O5 การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเทคโนโลยี ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและร้องเรียนการทำงานของภาครัฐให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น

O2 ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายการพัฒนาประเทศในแผนฉบับต่าง ๆ รวมถึงมีกฎหมายที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ในมิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของกระทรวงมหาดไทย

O4 โครงสร้างสังคมที่ซับซ้อน ความแตกต่างระหว่าง Generation ประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยเต็มขั้น เป็นการสร้างโอกาสและบทบาทภารกิจของกระทรวงมหาดไทยที่มีมากขึ้น

ภาวะคุกคาม 5 อันดับแรก

T4 เศรษฐกิจของประเทศถดถอยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ประชาชนตกงาน เกิดปัญหาอาชญากรรมมากขึ้น

T1 ผู้รับบริการเกิดความเชื่อมั่นจึงมีผู้รับบริการเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ทำให้ปริมาณงานไม่สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรที่มีอยู่ อาจส่งผลต่อการบริการที่ล่าช้าลง

T5 ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความยากจนที่เพิ่มขึ้น จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้เกิดข้อเรียกร้องในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบที่ซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น

T2 ความขัดแย้งและการแทรกแซงทางการเมืองต่อฝ่ายบริหาร ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตามนโยบายของผู้ปฏิบัติงาน

T3 การบูรณาการเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ ต้องเกิดจากการบูรณาการความร่วมมือและเกี่ยวข้องกับกฎหมายของหลายหน่วยงาน ซึ่งส่งผลให้ภารกิจเกิดความล่าช้ามากขึ้น

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์ TOWS Matrix

วิสัยทัศน์	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
เป็นองค์กรสมรรถนะสูงในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่	S10 แต่งตั้งคณะกรรมการ ก.บ.จ./ ก.บ.ก. กรอ. จังหวัดและกรอ. กลุ่มจังหวัด เพื่อให้เป็นเวทีรับฟังความเห็นทั้งข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะรวมทั้งร่วมกันขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปพร้อมกันกับภาครัฐ และให้เป็นกลไกเชื่อมโยงจังหวัด/กลุ่มจังหวัดสู่ส่วนกลาง	W8 การจัดสรรบุคลากรบางตำแหน่งไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ W6 ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่หลายๆ เรื่อง ต้องมีการบูรณาการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องจากหลาย

	S7 มีศูนย์ดำรงธรรมเป็นหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคเพื่อทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน และทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการร่วมตามมาตรา 32 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 S8 มี อัตรากำลัง และการประเมินผลปฏิบัติงานของข้าราชการในทุกกระดับ S9 มีสถาบันฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยในทุก ระดับ เพื่อให้ได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ ทศนคติ ตลอดจนวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมทั้ง	ส่วนราชการ ทำให้แก้ไขปัญหาลดได้ล่าช้า W7 ขาดการกำหนดนโยบายเชิงรุก จากการวิเคราะห์ข้อมูลการร้องเรียนและปัญหาความต้องการของประชาชนเพื่อวางแผนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ W9 ไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ส่งผลให้บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ และความสามารถในทางที่เหมาะสมของตนเอง W2 การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ของหน่วยไปยังผู้ปฏิบัติยังไม่เป็นรูปธรรม ทำให้บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติงาน ไม่เข้าใจแผนงาน ส่งผลให้ผลงานไม่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยอย่างเป็นรูปธรรม

	ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สาธารณชน S6 มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารกระทรวงเพื่อวางแผน สรุปลผลการดำเนินงาน กำกับติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการทำงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ผ่านกลไก ก.พ.ร. และ ผู้ ต ร ว จ ร า ช ก า ร กระทรวงมหาดไทย ทั้งในรูปแบบ Onsite และ Online	
โอกาส (Opportunities) O1 ผู้รับบริการ มีความเชื่อมั่นในการให้บริการในมิติต่าง ๆ เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละพื้นที่ O3 รัฐบาลมีนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศอย่างต่อเนื่อง O5 การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเทคโนโลยี ส่งผลให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและร้องเรียนการทำงานของภาครัฐ ให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น O2 ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายการพัฒนา	กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies) S10+O1 ขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ ก.บ.จ./ก.บ.ก. กรอ. จังหวัดและกรอ. กลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นเวทีรับฟังความเห็น ข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะของผู้รับบริการในมิติต่าง ๆ ร่วมกันขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้สอดคล้องแต่ละพื้นที่ และเป็นกลไกเชื่อมโยงจังหวัดสู่ส่วนกลาง S7+O5 ยกระดับศูนย์ดำรงธรรมอัจฉริยะ ประชาชนร้องเรียนร้องทุกข์ เสนอแนะ และตรวจสอบการทำงานของภาครัฐให้มีความโปร่งใสและเกิดประสิทธิภาพได้ผ่านศูนย์ ดำรงธรรม ทั้งใน	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategies) W8+O1 การจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในแต่ละพื้นที่ W6+O2 การแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ต้องมีการบูรณาการบังคับใช้กฎหมายให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และกฎหมายใหม่อย่าง ต่อเนื่อง W2+ W9+O2 ยกระดับองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง มีการกำหนดนโยบายเชิงรุก ถ่ายทอดไปสู่ผู้ปฏิบัติ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ประเทศในแผนฉบับต่าง ๆ รวมถึง มีกฎหมายที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาระดับพื้นที่ในมิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของกระทรวงมหาดไทย O4 โครงสร้างสังคมที่ซับซ้อน ความแตกต่างระหว่าง Generation ประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยเต็มขั้น เป็นการสร้างโอกาสและบทบาทภารกิจของกระทรวงมหาดไทยที่มีมากขึ้น	ส่วนกลางและภูมิภาคได้ ทุกที่ทุกเวลาผ่านระบบออนไลน์ S8+O1 การจัดทำอัตรากำลังให้สอดคล้องกับผลปฏิบัติงานของข้าราชการในการให้บริการประชาชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องแต่ละพื้นที่ในทุกระดับ S9+O2 การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงทุกระดับให้มีความรู้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและกฎหมายที่สำคัญต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง S6+ O2+ O3+ O4 พัฒนาระบบ กลไกการบริหารเชิงพื้นที่ การประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารกระทรวงกับข้าราชการในทุกระดับทั่วประเทศเพื่อขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย รวมถึงกำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ความแตกต่างทางสังคม รวมถึงกระตุ้นเศรษฐกิจในแต่ละพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง	

ภาวะคุกคาม (Threats) T4 เศรษฐกิจของประเทศ ถดถอยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ประชาชนตกงาน เกิดปัญหาอาชญากรรมมากขึ้น T1 ผู้รับบริการเกิดความเชื่อมั่น จึงมีผู้รับบริการเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ทำให้ปริมาณงานไม่สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรที่มีอยู่ อาจส่งผลต่อการบริการที่ล่าช้าลง T5 ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความยากจนที่เพิ่มขึ้น จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้เกิดข้อเรียกร้องในการแก้ไขปัญหาในรูปแบบที่ซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น T2 ความขัดแย้งและการแทรกแซงทางการเมืองต่อฝ่ายบริหาร ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติ ตามนโยบายของผู้ปฏิบัติงาน T3 การบูรณาการเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ ต้องเกิดจากการบูรณาการความร่วมมือและเกี่ยวข้องกับกฎหมายของหลายหน่วยงาน ซึ่งส่งผลให้ภารกิจเกิดความล่าช้ามากขึ้น	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategies) S10+ S6+T1+T3 สนับสนุนและส่งเสริมการบริหารงานเชิงพื้นที่ ให้เกิดการบูรณาการแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยยึดหลักธรรมาภิบาล	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategies) W6+ W2+ W7+T3 กำหนดแผน กลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะความรู้ในการบริหารงาน เชิงพื้นที่ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาตินโยบายรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย รวมถึงความต้องการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่อย่างจริงจัง

กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies)

กลยุทธ์เชิงรุก เป็นการใช้ประโยชน์จากจุดแข็งผนวกกับโอกาสที่มีอยู่ ซึ่งกลยุทธ์ที่กำหนดไว้คือ 1) ขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ./ก.บ.ก.) คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.จังหวัด/กรอ.กลุ่มจังหวัด) เพื่อเป็นเวทีรับฟังความเห็น ข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะของผู้รับบริการในมิติต่าง ๆ ร่วมกันขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้สอดคล้องแต่ละพื้นที่ และเป็นกลไกเชื่อมโยงจังหวัด/กลุ่มจังหวัดสู่ส่วนกลาง 2) ยกระดับศูนย์ดำรงธรรมอัจฉริยะ ประชาชนร้องเรียนร้องทุกข์ เสนอแนะ และตรวจสอบการทำงานของภาครัฐให้มีความโปร่งใสและเกิดประสิทธิภาพได้ผ่านศูนย์ดำรงธรรมทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านระบบออนไลน์ 3) การจัดทำอัตราค่าสิ่งให้สอดคล้องกับผลปฏิบัติงานของข้าราชการในการให้บริการประชาชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องแต่ละพื้นที่ในทุกระดับ 4) การฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยในทุกระดับให้มีทักษะความรู้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและกฎหมายที่สำคัญต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และ 5) พัฒนาระบบกลไกการบริหารเชิงพื้นที่ มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารกระทรวงกับข้าราชการในทุกระดับทั่วประเทศเพื่อขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย รวมถึงกำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ความแตกต่างทางสังคม รวมถึงกระตุ้นเศรษฐกิจในแต่ละพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategies)

กลยุทธ์เชิงแก้ไข เป็นการนำโอกาสที่มีมาปิดจุดอ่อนของเรา หรือทำให้จุดอ่อนลดลง เป็นกลยุทธ์ที่เน้นการแก้ไขจุดอ่อนด้วยโอกาสที่เข้ามา ซึ่งกลยุทธ์ที่กำหนดไว้คือ 1) การจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในแต่ละพื้นที่ 2) การแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ต้องมีการบูรณาการบังคับใช้กฎหมายให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และกฎหมายใหม่อย่างต่อเนื่อง และ 3) ยกระดับองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง มีการกำหนดนโยบายเชิงรุก ถ่ายทอดไปสู่ผู้ปฏิบัติ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategies)

กลยุทธ์เชิงป้องกัน เป็นการนำจุดแข็งของกระทรวงฯ มาป้องกันภาวะคุกคามจากภายนอก ซึ่งกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ คือ สนับสนุนและส่งเสริมการบริหารงานเชิงพื้นที่ ให้เกิดการบูรณาการแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategies)

กลยุทธ์เชิงรับ เป็นการเน้นตั้งรับจากภัยคุกคามและจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ คือ กำหนดแผน กลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะความรู้ในการบริหารงานเชิงพื้นที่ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย รวมถึงความต้องการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่อย่างจริงจัง

3.4 มาตรการ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS) (แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม)

จากการวิเคราะห์ตามข้อ 3.1 - 3.3 สามารถกำหนดมาตรการ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS) และแผนงานตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้ดังนี้

ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ

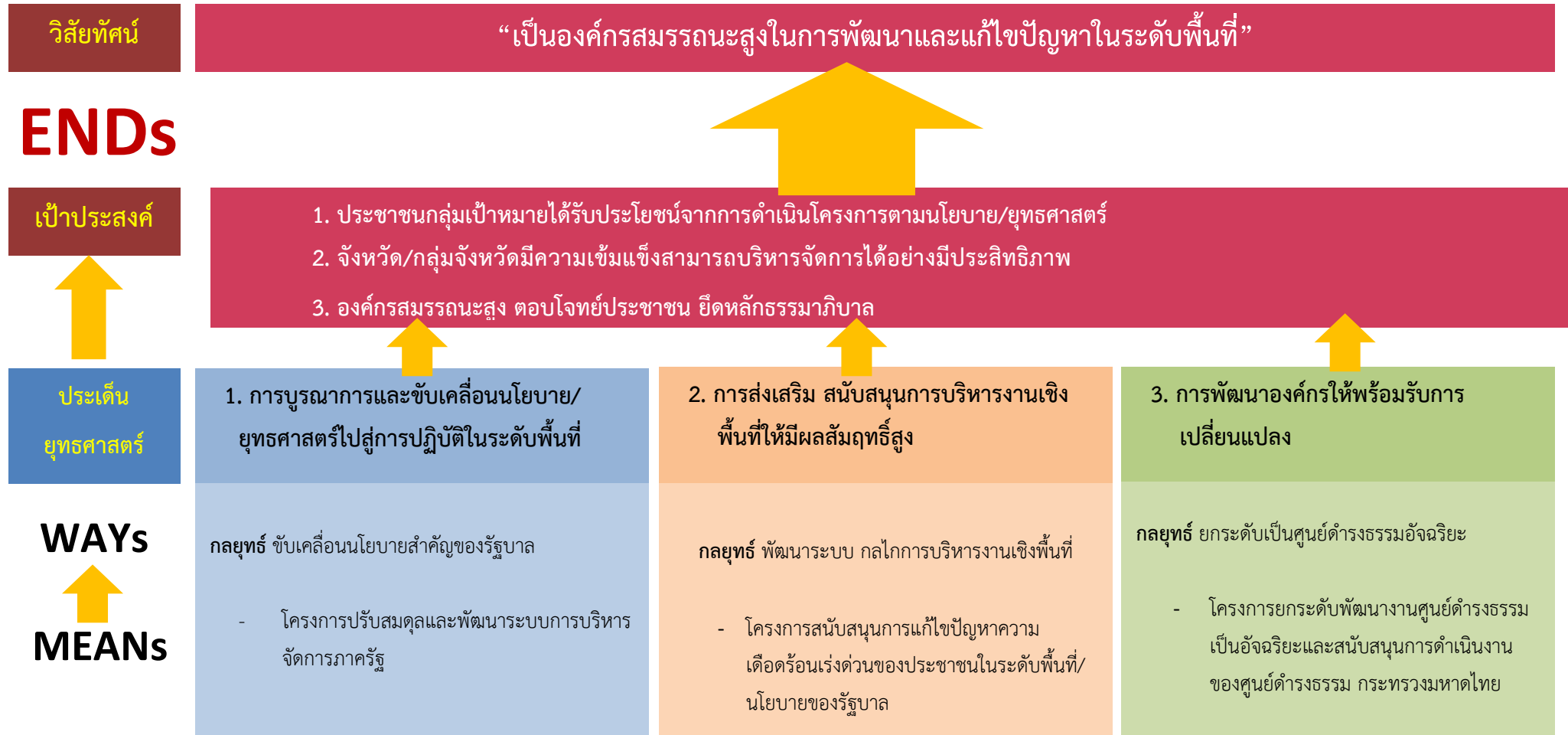
ภายใต้แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	การบูรณาการและขับเคลื่อนนโยบาย/ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่							
กลยุทธ์ที่ 1	ขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของรัฐบาล							
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	การดำเนินงาน					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยให้เกิดประสิทธิภาพ	ระบบบริหารจัดการภาครัฐของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยให้เกิดประสิทธิภาพ	จัดทำนโยบายยุทธศาสตร์ข้อเสนอแนะของสำนักงานกระทรวงมหาดไทย	ขับเคลื่อนนโยบายยุทธศาสตร์ข้อเสนอแนะของสำนักงานกระทรวงมหาดไทย	ทบทวนนโยบายยุทธศาสตร์ข้อเสนอแนะของสำนักงานกระทรวงมหาดไทยให้ทันสมัย	ขับเคลื่อนนโยบายยุทธศาสตร์ข้อเสนอแนะของสำนักงานกระทรวงมหาดไทย	ติดตามประเมินผล	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	การส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานเชิงพื้นที่ให้มีผลสัมฤทธิ์สูง								
กลยุทธ์ที่ 1	พัฒนาระบบ กลไกการบริหารงานเชิงพื้นที่								
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	การดำเนินงาน					ผู้รับผิดชอบ	
			66	67	68	69	70		
โครงการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชนในระดับพื้นที่/นโยบายของรัฐบาล	เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชนในระดับพื้นที่/นโยบายของรัฐบาล	การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชนในระดับพื้นที่/นโยบายของรัฐบาล	จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจัดทำโครงการสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนในพื้นที่	จังหวัด/กลุ่มจังหวัดดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนในพื้นที่	จังหวัด/กลุ่มจังหวัดทบทวนโครงการเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนในพื้นที่	จังหวัด/กลุ่มจังหวัดดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนในพื้นที่	ติดตามประเมินผล	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	การพัฒนาองค์กรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง								
กลยุทธ์ที่ 1	ยกระดับเป็นศูนย์ดำรงธรรมอัจฉริยะ								
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	การดำเนินงาน					ผู้รับผิดชอบ	
			66	67	68	69	70		
โครงการยกระดับพัฒนางานศูนย์ดำรงธรรมเป็นอัจฉริยะและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย	เพื่อยกระดับพัฒนางานศูนย์ดำรงธรรมเป็นอัจฉริยะและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย	ยกระดับพัฒนางานศูนย์ดำรงธรรมเป็นอัจฉริยะและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย	จัดทำโครงการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์กับส่วนราชการต่าง ๆ	พัฒนา Chat bot เพื่อเป็น ผู้ช่วยในการตอบข้อซักถาม และให้บริการช่วยเหลือ	พัฒนาระบบการถ่ายทอดสด (Luv Streaming)	เชื่อมโยงระบบโทรศัพท์สายด่วน 1111 และ 1166 ไปยังศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด	เชื่อมโยงระบบโทรศัพท์สายด่วน 1567 สายด่วน 1111 และ 1166	เชื่อมโยงระบบโทรศัพท์สายด่วน 1567 สายด่วน 1111 และ 1166 ไปยังศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย)

3.5 แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Maps) แผนปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Maps) แผนปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนภาพที่ 8 แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Maps) แผนปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 – 2570)

บทที่ 4

ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์

ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

การนำแผนปฏิบัติราชการด้านการบริหารงานเชิงพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) นโยบายของรัฐบาลและแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกส่วนราชการ ทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่จะร่วมกำหนดโครงการและกิจกรรม เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และถ่ายทอดสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยไปสู่แผนปฏิบัติราชการ แผนปฏิบัติการ แผนงานของหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลางและในระดับพื้นที่ภูมิภาค/จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งในการขับเคลื่อนแผนฯ ควรจะต้องมีการสร้างการสื่อสารให้แก่บุคลากรในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้รับรู้และมีความเข้าใจที่ชัดเจน ในแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยผ่านกลไกที่สำคัญ คือ การจัดทำแผน และการบริหารงบประมาณในระดับต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างช่องทางให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ ภายใต้แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายและภารกิจสำคัญของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้แก่

- 1.1 กลุ่มขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง กระทรวงมหาดไทย (ป.ย.ป. มท.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ 1) เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศของกระทรวงมหาดไทย และกำกับ ติดตามการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ
- 2) การวิเคราะห์และถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บทฯ แผนการปฏิรูปประเทศ ลงสู่สำนักงาน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย และ 3) การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. 2566 - 2570)

1.2 ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ 1) ดำเนินตามข้อสั่งการจากศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) อำนาจการในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน สั่งการและประสานผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อำนาจการ และประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยและจังหวัด 2) เฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ภายในขอบเขตและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย กำกับดูแล ควบคุม และติดตามการปฏิบัติงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ในสังกัด กระทรวงมหาดไทย และจังหวัด ในการเฝ้าระวัง และป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) และ 3) บูรณาการข้อมูลและบริหารจัดการข้อมูลที่ได้รับรายงานในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย

1.3 คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และคณะกรรมการบริหารกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ 1) วางแนวทางปฏิบัติและอำนาจการให้การบริหารงานแบบบูรณาการ ในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 2) ส่งเสริม ประสานความร่วมมือ การพัฒนาระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคมและภาคธุรกิจเอกชน เพื่อสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและชักชวนภาคธุรกิจเอกชนมาลงทุนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และให้มีการพัฒนาให้เป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน 3) สนับสนุนการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด คำของงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และกำกับให้คำแนะนำ และ 4) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

1.4 คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน (กรอ.) เป็นการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน เข้ามามีส่วนแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ 1) ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคด้านการ ประกอบ การลงทุน การครองชีพของประชาชนให้สำเร็จลุล่วงโดยเร็ว และมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แนวทาง มาตรการ ในการพัฒนาจังหวัดในสาขาเศรษฐกิจ 2) ประสานการจัดทำแผนงานโครงการความร่วมมือ

ภาครัฐ และภาคเอกชน ในสาขาเศรษฐกิจ ที่สำคัญภายใต้กรอบแผนลงทุนจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัด 3) ส่งเสริมสนับสนุนบทบาทภาคเอกชนในการกระจายการผลิต การค้า การลงทุน และการจ้างงาน ภายใน จังหวัดร่วมกับภาครัฐบาลอย่างใกล้ชิด 4) ส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันทางเศรษฐกิจภาคเอกชน ในระดับจังหวัด ให้มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น และ 5) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจการลงทุน และการประกอบอาชีพ เพื่อสนับสนุนบทบาทภาคเอกชนและประชาชนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัด

2. การถ่ายทอดแผนปฏิบัติราชการให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบ ในรูปแบบที่สำคัญ ได้แก่

2.1 การถ่ายทอดโดยตรงไปยังบุคคลในโอกาสต่าง ๆ เช่น การประชุม การสัมมนา เป็นต้น

2.2 การถ่ายทอดผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เช่น ระบบวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference System) เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ ระบบกระจายเสียงของหน่วยงาน หนังสือเวียน หนังสือแผ่นพับ สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น

2.3 การถ่ายทอดผ่านการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อเป็นเครื่องมือนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ

3. การถ่ายทอดแผนปฏิบัติราชการผ่านการจัดทำแผน การจัดทำงบประมาณ และการดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคล เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสัมฤทธิ์ ได้แก่

3.1 การจัดทำแผน ได้แก่ แผนปฏิบัติราชการรายปีของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

3.2 การจัดทำงบประมาณ ได้แก่ การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี และการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

3.3 การดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคล ได้แก่ การนำแผนปฏิบัติราชการไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการปฏิบัติงานของบุคลากร

4. การพัฒนาระบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ รวมทั้งใช้ในการติดตามปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและบรรลุผลสัมฤทธิ์

5. การเชื่อมโยงและสนับสนุนระบบการติดตามและประเมินผลต่าง ๆ ในระดับชาติ โดยเฉพาะระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งในส่วน of ข้อมูลผลการดำเนินงาน

ผลการใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และแนวทางแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการดำเนินงาน

6. การบริหารผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติงาน การติดตามผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาผลการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในทุก ๖ เดือน เพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติงานและพร้อมปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานหากมีปัญหาเกิดขึ้น รวมทั้งใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน และการให้รางวัลตอบแทน ตลอดจนใช้ในการวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

7. การทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป โดยดำเนินการทุกปีหรือเมื่อมีสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกิดขึ้น

บรรณานุกรม

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580*.
 ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2565, จาก <http://nscr.nesdb.go.th/ยุทธศาสตร์ชาติ/>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (10) ประเด็น การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (พ.ศ. 2561 – 2580)*. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2565, จาก <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2019/04/10-การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (15) ประเด็น พลังทางสังคม (พ.ศ. 2561 – 2580)*. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2565, จาก <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2019/04/15-พลังทางสังคม>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (17) ประเด็น ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม (พ.ศ. 2561 – 2580)*. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2565, จาก <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2019/04/17-ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (20) ประเด็น การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (พ.ศ. 2561 – 2580)*. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2565, จาก <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2019/04/20-การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 – 2565*. ค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2565, จาก <http://nscr.nesdb.go.th/wp-content/uploads/2021/01/แผนแม่บทเฉพาะกิจฯในราชกิจจานุเบกษา.pdf>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)*.
 ค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2565, จาก <http://nscr.nesdb.go.th/แผนการปฏิรูปประเทศ/>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน*.

ค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2565, จาก <https://sdgs.nesdc.go.th/>

วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. (2562). *กระทรวงมหาดไทย (ประเทศไทย)*. ค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2565,

จาก [https://th.wikipedia.org/wiki/กระทรวงมหาดไทย_\(ประเทศไทย\)](https://th.wikipedia.org/wiki/กระทรวงมหาดไทย_(ประเทศไทย))

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2563). *ประวัติความเป็นมา โครงสร้างหน่วยงานและอำนาจหน้าที่*.

ค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2565, จาก <http://smoi.moi.go.th/index.asp>

กระทรวงมหาดไทย. (2563). *ประวัติความเป็นมา โครงสร้างหน่วยงาน และอำนาจหน้าที่*.

ค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2565, จาก <https://moi.go.th/moi/>

ราชกิจจานุเบกษา.(2553).*กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2553*.

ค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2565, จาก

<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2553/A/012/1.PDF>

ราชกิจจานุเบกษา.(2559).*กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2559*.

ค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2565, จาก

<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2559/A/006/23.PDF>

ราชกิจจานุเบกษา.(2560).*รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560*.ค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2565,

จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF>

รัฐบาลไทย. (2562). *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา*.

ค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2565, จาก

<https://www.thaigov.go.th/uploads/document/66/2019/07/pdf/>

Doc_20190725085640000000.pdf

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13*.

ค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2565, จาก

<https://www.nesdc.go.th/download/document/Yearend/2021/plan13.pdf>

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2563). *ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงมหาดไทย (ศบค.มท.)*.ค้นเมื่อ 4 เมษายน 2565, จาก

<https://www.moicovid.com/>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน เพื่อแก้ไข ปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.)*. ค้นเมื่อ 4 เมษายน 2565, จาก

https://www.nesdc.go.th/main.php?filename=economy_committee

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (กบภ.)*. ค้นเมื่อ 4 เมษายน 2565, จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=7267

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *ระบบ eMENSCR*. ค้นเมื่อ 4 เมษายน 2565, จาก <http://nscr.nesdc.go.th/%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%9A%E0%B8%9A-emenscr/>

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2563). *แนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง กระทรวงมหาดไทย (ป.ย.ป.มท.)*. ค้นเมื่อ 10 เมษายน 2565, จาก

<https://www.dol.go.th/plan/DocLib2/Kick%20off%20%E0%B8%9B%E0%B8%A2%E0%B8%9B.%E0%B8%A1%E0%B8%97.%202%20%E0%B8%9E.%E0%B8%84.61%20-%20Copy.pdf>

สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2564). *แผนปฏิบัติการของสำนักงาน ปลัดกระทรวง มหาดไทย*. ค้นเมื่อ 10 เมษายน 2565, จาก

<http://www.ppb.moi.go.th/midev02/operation-ceo.php>

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2564). *ยุทธศาสตร์ และแผน*. ค้นเมื่อ 10 เมษายน 2565, จาก <http://www.pad.moi.go.th/TH/plan.html>

ประวัติย่อผู้วิจัย

1. ชื่อ-สกุล นายปวเรศ รัฐขจร
2. วัน/เดือน/ปีเกิด วันที่ 27 มิถุนายน 2527
3. ประวัติการศึกษาและการฝึกอบรมที่สำคัญ
 - 3.1 ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์) เกียรตินิยมอันดับ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 - 3.2 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม
 - 3.3 ประกาศนียบัตรโครงการทุนฝึกอบรมเพื่อพัฒนาข้าราชการพลเรือนสามัญที่ปฏิบัติราชการในภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
 - 3.4 ประกาศนียบัตรและโล่เรียนดี อันดับ 8 นักบริหารระดับกลางของกระทรวงมหาดไทย รุ่นที่ 32
4. ประวัติการรับราชการ

ปี พ.ศ. 2552 - 2559	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ปี พ.ศ. 2559 – 2562	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย
ปี พ.ศ. 2562 – 2564	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย
ปี พ.ศ. 2564 – ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย
